

NEPRIKLAUSOMA LIE TU VA

The oldest and biggest Lithuanian
newspaper in Canada.

Le plus gros et plus vieux jour-
nal Lituanien au Canada.

Seniausias tautinės demokratinės
minties savitautis Kanadoje.

NR. 28/1053 / * LIETUVIŠKŲJŲ MOKYKLŲ METAI, 1967,

LIEPOS-JULIET-JULY 12.

* XXVI METAI *

LITUANIE INDEPENDANTE

* INDEPENDENT LITHUANIA *

Postage paid at Lachine, P.Q.

Čikagos studentų šokėjų grupė, Irenos Smieliauskienės vedama, dalyvaus Montrealyje Pasaulinėje Tarptautinėje parodoje šiu metų rugsėjo 2 - 3 dienomis.

SYDNEY LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS, VADOVAVIMAS

Lietuviai Australijos
Sydneyje veiklūs. Cho-
ro vedėjas K. Kavaliauskas be to dar yra ma-
tematikos mokytojas ir vadovėlių rašytojas. Plūkas ne tik tal muzikas, bet ir dailininkas ir skautas.

K. KAVALIAUSKIS, LIET. LIEKSMIEJI BROLIAI, VAD. A. PLŪKO.
M. P. V. K. VILKAIČIŲ NUOTRAUKA.

Maskva niršta dėl nesekmių

Ne vieni Arabai žaibišku būdu paklupdyti, bet taip pat žaibišku būdu paklupdyti ir Sovietai. Gal dar svarbiau ir reikšmingiau, kad žaibišku būdu suklupdyta Maskva.

Sovietų Sąjunga pareikalavo specialios Jungtinių Tautų sesijos, kurioje kėlė aliarmą ir pasiūlė griežtą rezoliuciją, kuria reikalavo pasmerkti Izraelį, pareikalavo jį grįžti į senas ribas ir atlyginti Arabams karo nuostolius. Ir ta Rusijos rezoliucija surinko ... 36 balsus iš 130. Maža to, Maskvos draugų rezoliucija, žymiai švelnesnė, taip pat tesurinko tik 45 balsus, kai reikia surinkti du trečdalius balsų. Tai yra triuškinantis Maskvai pralaimėjimas.

Tokių balsavimų pasekmėje Jungtinių Tautų pilnaitis posėdžiai atidėti visai savaitei, kurios metu bus ieškoma galimybių sutarti tokią rezoliuciją, kuri būtų priimtina dviem trečdaliu JTO narių.

Atrodo, kad vargu bus surastas susitarimas, ir tur būt liks galioje tas pasiūlymas, kurį padarė Izraelis: tartis ir susitarti susidūrimo šalims Izraeliui su Arabais susėdus prie taikos stalo. Ir tai būtų geriausia.

Izraelis, žinoma, nesutiks išeiti iš visų užimtų sričių, bet iš kai kurių jis išeis, jeigu bus rimtos ir realios derybos.

Bet nelaimė tame, kad Sovietų Sąjunga arabus ir kursto ir ginkluoja. Maskvai labai pikta, kad Izraelis per 5 dienas sutriuškino ... jų prestižą.

Dabar vykstančiuose JTO Saugumo tarybos posėdžiuose, sušauktuose Izraeliui ir Arabams reikalaujant, Rusijos atstovas Fedorenko brutaliausiai būdu puolė Izraelį ir dar žiauriau Ameriką, Angliją ir V. Vokietiją, kurios esą palaiko Izraelį. O kad Maskva ne tik palaiko Arabus, bet juos ginkluoja ir kursto,

tai, Fedorenko nežino... Goldbergas todėl šį Fedorenko pasisakymą pavadino provokaciniu, padarytu tuo tikslu, kad nukreiptų tarybos narių dėmesį nuo Maskvos agresijos planų ir Arabų ginklavimo.

KOVERTAS PRIEŠATOMINIS SUSITARIMAS
Pasaulinė spauda ir spaudos agentūros praneša, kad Izraelis yra jau atominės bombos išradimo išvakarė, nes labai netolimoje ateityje Izraelis jau turės atominę bombą.

Kadangi Pekinas ir Paryžius prie atominio suvaržymo sutarties neprišėdė, o Izraelis nežinia, ar prisidės, tai iškyla klausimas, ko vertas tas JAV ir SSSR susitarimas? Juk neprišėdamos prie atominio suvaržymo valstybės griauia tą susitarimą ir daro jį bevertį.

AFRIKOJE PRASIDEDA KARAI

Tenka apgailestauti, kad Afrikoje dar laukiniškos sąlygos. Žmonės be raščių. Daugumas dar visiškai laukiniai. Todėl ten gali veikti avianturistai. Žmonių tvarka ten sunkiai įmanoma. Ten dar žmogus žmogų valgo. Ko gero iš tokių norėti. Ten reikia elementarės šviešos ir tiesos, reikia mokslo, reikia kultūros.

Ir štai, Konge vėl prasidėjo sukilimas ir vyksitakas. Nigerijoje atsiskyrė viena valstybės dalis, kuri skelbiasi savarakiška valstybe. Tat centrinė valdžia pradėjo su atsiskyrėliais karą. Tat Afrikoje dabar vyksta du karai - Konge ir Nigerijoje.

Vyksta susidūrimas Pekino su Burma, kurios sostinėje, Rangūne, gyventojams reaguojant į kinų elgimąsi, yra sužeistų, o Pekinas sako, kad esąs šimtas užmuštų kinų, dėl ko jis protestavo Rangūne. Daugiau kaip milijonas demonstravo Pekine prieš Burmą.

KAS NAUJA KANADOJE

BUS PERTVARKYTAS SKYRYBŲ ĮSTATYMAS
Kanados ministeris pirmininkas L. Pearson iš paskutiniųjų pasisakymų pareiškė, kad federalinis parlamentas svarstys du svarbius įstatymus: vieną apie mirties bausmės panaikinimą ir kitą apie skyrybas.

Birželio 27 dieną parlamentas gavo specialios komisijos, sudarytos iš visų partijų 36 asmenų, parlamento narių ir senatorių, kurie pasiūlė reformuoti skyrybų įstatymą. Tačiau iš to skaičiaus penkių asmenų komisija pareiškė atskirą nuomonę. Komisija randa, kad reforma nebus pakankama. Jeigu bus panaudotas 36-ųjų projektas, tai įstatymas Kanadą paliks atsilikusią 30 metų, kai dabar ji esanti atsilikusio 130 metų nuo pažangaus pasaulio.

Komisija siūlo padidinti priežasčių skyryboms kiekį žymiai daugiau. Skyrybų bylos numatoma pavesti spręsti ne tik taktiškai, o ir apygardiniams teismams.

Mirties bausmės panaikinimo įstatymas bus balsuojamas, kaip ir skyrybų įstatymas: nežiūrint nusistatymo, bet pagal sąžinės laisvę.

Irakas pasiūlė boikotuoti Rumuniją, nes šios laikysena laikoma priešiška Arabams.

Komisija siūlo padidinti priežasčių skyryboms kiekį žymiai daugiau. Skyrybų bylos numatoma pavesti spręsti ne tik taktiškai, o ir apygardiniams teismams.

Tai svarbiausieji šių dienų Afrikos vyrai, kovojantieji dėl savo garbės ir prestižo. Antrame iš kairės atvaizde matome Kongo buvusį prezidentą Kasavubu ir už jo buvusį Kongo ministrą pirmininką Gombę, kuris likvidavo Maskvos interventus ir sudarė vieningą Kongo respubliką. Bet juos nuvertė dabartinis Kongo diktatorius Mobutu, kuris už aktyvų nuteisė buvusį ministrą pirmininką Ciombę mirties bausme. Mobutu pačioje kairėje. Dešinėje gi Nigerijos min. pirm. Gawonas ir pačioje dešinėje atsiskyrusios dalies valdovas Ojukwu, dabar kariaujantis su Gwonu, kuris paisytyzės išlaikyti Nigeriją vieningą ir vienybę.

VAIRUOTOJAI TURĖS PŪSTI...

Iki šiol Kanadoje nevalia buvo policijai reikalauti, kad mašinos vairuotojas, pastebėtas esąs neblaivus vairuojąs mašiną, pūstų, kad policija galėtų įsitikinti, jog jo iškvėpimas kvepia alkoholiu. Bet dabar projektuojama pakeisti kriminalinį kodeksą, į kurį bus įneštas pakeitimas: vairuotojas bus įpareigojamas, policijai reikalaujant, pūsti...

ONTARIO MOKYTOJAI LAIMĖJO DERYBAS
Penkis mėnesius trukę derybos dėl mokytojų algų Ontario provincijoje. 5,200 mokytojų kantriškai laukė derybų galo. Pagaliau susitarta. Mokytojai gauna algų pakėlimą. Pradedantieji mokytojai gaus 4,600 dol. atlyginimo metams, prityrę ir turį ilgametę praktiką gaus iki 13,200 dol. metams.

HYDRO QUEBEC SUSITARĖ
Gegužės 8 dieną prasi-dėjęs Hydro Quebec darbininkų streikas, pasibaigė susitarimu, kuris buvo priimtas 67.7% dirbančiųjų balsavimu. Pagal šį susitarimą tarnautojai gaus nuo 65 iki 162.25 dol. už savaitės darbą; technikai nuo 100.25 iki 203 dolerių; eiliniai darbininkai gaus nuo 2.31 iki 3.63 dol. už darbo valandą.

Pas Johnsoną vyksta Erhardas neoficialiai.

Maroko karalius Hasanas iškritikavo arabus, kad jie padarė daug klaidų ir savo elgesiu su Izraeliu sudarė išpūdį, kad Arabai yra agresoriai, nes visą laiką skelbė, jog Arabai Izraelį sunaikins.

Suvažiuojant buvo paliesta daug aktualių klausimų, kuriuos iškelia kiekviena diena ir mūsų lietuviškieji tarpusavyje santykiai, kylančios naujos problemos ryšium su naujais Lietuvos okupacijos reiškiniais ir t. t.

Bendrai, veiklesnieji Varpininkai susirūpinę jau praėjusiais metais iškeltuoju Varpininkų sąjūdžiu, galvojant apie Lietuvos ateitį ir sąjūdžio gyvavimą.

IVAIRIOS ŽINIOS TRUMPAI

Amerikos nepriklausomybės šventės savaitgalyje JAV keliuose žuvo 730 žmonių. Tai yra didžiausias ligi šiol savaitgalį žuvusiųjų skaičius.

Pietinę Korėją tolydžio puldinėja iš šiaurės diversantai. Šiomis dienomis keli jų buvo nukauti pietus nuo demarkacijos linijos, kur jie įsibrovė iš šiaurinės Korėjos.

Jordanijos karalius Husseiną apvažiavo eilę valstybių ir prašė jas padėti sutvarkyti Artimųjų Rytų taikos reikalus.

Alžyras atskrido iš Maskvos generolas ir tariai, kaip ginkluoti arabus.

Švedija pareiškė pageidavimą įstoti į Europos Bendrosios Rinkos organizaciją. Atrodo, kad visos Europos valstybės susimes į šią organizaciją.

Iš rytinės Vokietijos į vakarinę ligi šiol jau perbėgo su ginklais ir visa uniforma 486 rytinės Vokietijos kariai.

Sudanas pasiūlė arabų kraštams "viršūnių" konferenciją. Egiptas nepriešingas.

Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministeris W. Brandt išdėstė Europos persitvarkymo planą. Jis pasiūlė išformuoti NATO ir Varšuvos pakto sambūrius. Bet kaip apsaugoti saugumą, jis nepasakė.

Maroko karalius Hasanas iškritikavo arabus, kad jie padarė daug klaidų ir savo elgesiu su Izraeliu sudarė išpūdį, kad Arabai yra agresoriai, nes visą laiką skelbė, jog Arabai Izraelį sunaikins.

Lietuvių gyvenimo reiškiniai

VARPININKŲ IR LIAUDININKŲ SUVAŽIAVIMAI

Birželio 24-25 dienomis Mičigano ežero pakrantės Pottawattamo vasarvietėje įvyko Varpininkų bei Liaudininkų suvažiavimas, kuriame dalyvavo gražus būrys veiklesniųjų Varpininkų bei Liaudininkų.

Pirmąją dieną buvo dvi labai rimtos, kūrybingai paruoštos, paskaitos: dr. Vandos Sruogienės apie emigraciją, emigrantus ir jų likimą ir Aldonos Augustinavičienės apie rašytojo Balio Sruogos kūrybą. Paskaitos bus paskelbtos ištiesai varpininkų spaudoje.

Antra diena buvo paskirta pranešimams ir diskusijoms apie Varpininkų sąjūdį, kurio mintis buvo iškelta praėjusiais metais taip pat Varpininkų suvažiavime. Diskusija užsitiesė ir buvo gyva, tačiau pasirodė, kad Varpininkų idėja dar nepribrendusi ir todėl klausimas liko neišbaigtas diskutuoti, ir tuo klausimu nepadarytas joks sprendimas. Šis klausimas atrodė bus jubiliejinių metų klausimas.

Po Varpininkų suvažiavimo vyko Liaudininkų naujojo Centro Komiteto posėdis, kuriame svarbiausia pasiskirstyta pareigomis. Pirmininku perrinktas Jonas Daugėla, generaliniu sekretorium Vytautas Bildušas, protokolų sekretorium dr. Kazys Karvelis, I-ju vicepirmininku Juozas Audėnas, II-ju Antanas Kučys, išdininku Jonas Bertasius, visi kiti - Centro Komiteto nariai.

Suvažiuojant buvo paliesta daug aktualių klausimų, kuriuos iškelia kiekviena diena ir mūsų lietuviškieji tarpusavyje santykiai, kylančios naujos problemos ryšium su naujais Lietuvos okupacijos reiškiniais ir t. t.

Bendrai, veiklesnieji Varpininkai susirūpinę jau praėjusiais metais iškeltuoju Varpininkų sąjūdžiu, galvojant apie Lietuvos ateitį ir sąjūdžio gyvavimą.

Kor. Garsusis Amerikos tikybinis kalbėtojas Graham J. Goslavijoje, Zagrebe turėjo vlesą kalbą, kuri nepaprastai buvusi sėkminga masės žmonių jo klausėsi.

KONFERAVOKRIKŠČIONYS DEMOKRATAI

Birželio 24-25 dd. Čikagos Jaunimo Centre konferavo Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos vadovybė ir skyrių atstovai. Dvi dienas nemažas būrys krikščionių demokratų tarė Sąjungos vidaus reikalus ir tuos aktualiuosius šiandienos reikalus, kurie stovi visuomeninio ir politinio gyvenimo centre.

Ilgėsniame pranešime CK pirmininkas A. J. Kasulaitis nušvietė Sąjungos trejų metų darbą. Pareiškė, jog visoje krikščionių demokratų veikloje šviečią du negesantį švyturiai - lietuviškasis imperatyvas ir krikščioniškoji demokratija. Sąjungos pirmininkas vidaus reikaluose rado visą eilę sričių, kuriose reikalingas didesnis aktyvumas. Apskritai visas būrys Sąjungos narių dirba su dideliu pasiaukojimu ir energija tiek bendriesiems, tiek Sąjungos interesams. Jų dėka Sąjunga savo darbe žengė žingsnį priekin.

Konferencija tarė ir naują Sąjungos vadovybės struktūrą, atitinkamai pakeisdama statutą. Naujoje struktūroje Centro Komitetas susidės iš septynių narių. Įkuriamas naujas organas - LKDS Taryba, kurią sudaro visų Sąjungos organų vadovai, skyrių pirmininkai, Sąjungos atstovai Vlike ir CPUCE ir kt. Taryba tuo būdu atstovaus visą Sąjungos aktyvą ir bus veiksmi CK talkininkė. Į naują CK išrinkti P. Balčiūnas, H. Idzelis, A. J. Kasulaitis, P. Kliorys, P. Razgaitis ir A. Tamulionis.

"TIESA" APIE LIETUVIUS PASAULINĖJE PARODOJE pranešė pasisakymais ministro pirmininko K. Kairio pasipaskojimais, kuriuose aptarta viskas labai gerai. Kad vadnamoji "Lietuvos diena" užbaigta nepriklausomos Lietuvos Himnu, neužsiminta.

Iš daugelio atsilankusiųjų iš Lietuvos teko išgirsti pasitenkinimo pareiškimų: Gerai, kad sugiedotas Lietuvos himnas. Ir mes visi norėjome su jumis giedoti Lietuvos Himną. Tik-tai, kad mus sekė ne vien mūsų šaliai sekliat, bet ir "vyresniojo brolio" akys...

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE
INDEPENDENT LITHUANIAUž Lietuvos išlaisvinimą!
Už ištikimybę Kanadai!For liberation of Lithuania!
For loyalty to Canada!Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĘ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.Redaktorius Jonas Kardelis.
Administratorius Pranas Paukštaitis
DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal, Quebec, Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje \$ 6.00	Canada \$ 6.00
Amerika ir P. Amerika . \$ 6.50	America & S. America \$ 6.50
Visur kitur \$ 7.00	Other Countries . . . \$ 7.00
Atskiras numeris \$ 0.15.	Single copy \$ 0.15

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba pasto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos.

THE NEW YORK TIMES, THURSDAY, JUNE 22, 1967

THE BALTIC
QUESTION

On June 19, 1967, the Soviet Premier, Aleksei Kosygin, in addressing the United Nations General Assembly, accused Israel of continuing aggression by occupying the territories of the United Arab Republic, Syria and Jordan.

Mr. Kosygin defined continuing aggression as attempts "to interfere in the internal affairs of independent countries and peoples, to impose on them, from the outside, political concepts and views alien to them on the social order."

The Soviet Premier is adept at defining continuous aggression, for his state has a long record of conspiracy against the sovereignty and territorial integrity of independent nations. While vituperating against the State of Israel, Mr. Kosygin would do well to consider his own government's continuing aggression. The most conspicuous victims of joint Soviet-Russian and Nazi German aggression are the Baltic States of Lithuania, Latvia and Estonia.

The annexation of the Baltic States by the Soviet Union was pre-determined by the Ribbentrop-Molotov Pact of August 23, 1939. The agreement stated: "In the event of territorial and political rearrangement in the areas belonging to the Baltic States (Estonia, Latvia, Lithuania and Finland), the northern boundary of Lithuania shall represent the boundary of the spheres of influence of Germany and the U.S.S.R."

While the attention of the world was focused on the Blitzkrieg in the West, the Soviet Union imposed its "sphere of influence." On June 15, 1940, troops

OPEN LETTER to
PREMIER KOSYGIN

and tanks of the Red Army poured into the Baltic States. Moscow hastily set up puppet governments. A single list of representatives, hand-picked by Moscow, was proposed to the "liberated" countries. To insure the election of the Communist candidates, tens of thousands of people were arrested on the eve of the elections as a threat to those who might protest by refusal to vote. The decisions of the "elected representatives" to "request" incorporation of the three Baltic States into the Union of Soviet Socialist Republics were prepared in Moscow and carried out by the occupying Red Army.

In their zeal to impose their alien system on the Baltic States, the Soviets deported or liquidated 700,000 men, women and children from Lithuania alone, between June, 1941 and March, 1951. Notwithstanding this inhuman oppression, the peoples of the Baltic Nations persevere in their aspirations towards personal freedom and national independence.

While addressing the General Assembly, Mr. Kosygin unequivocally stated, "In the course of its 50 year history, the Soviet Union has regarded all peoples, large or small, with respect; every people enjoys the right to establish an independent national state of its own. This constitutes one of the fundamental principles of the policy of the Soviet Union. While upholding the rights of peoples to self-determination, the Soviet Union just as resolutely condemns the attempts by any state to conduct an aggressive policy toward other countries—a policy of conquest of foreign lands and the subjugation of the peoples living there."

In view of the above facts, we request the Premier to clarify the following questions:

- Why has the Soviet Union continued to violate the sovereignty of Lithuania, Latvia and Estonia?
- When will the Soviet Union apply the principles of the United Nations Charter to the Baltic States?
- When will the Soviet military and administrative apparatus be withdrawn from the territory of the Baltics?
- When will the Soviet Union desist from its policy of Russification and Sovietization of the Baltic peoples?
- When will the Baltic victims of mass deportation be allowed to return to their homelands?
- When will the Soviet Union cease interfering in the political, social, and religious life of the Baltic States?

Mr. Premier, the Baltic Republics have a right to preserve their own languages, religious freedoms, traditions and political aspirations. Will you enact measures to correct the gross injustices imposed by Stalin on the Baltic Nations and restore independence—or are your noble words addressed to the General Assembly mere hypocrisy?

COMMITTEE TO RESTORE LITHUANIA'S INDEPENDENCE

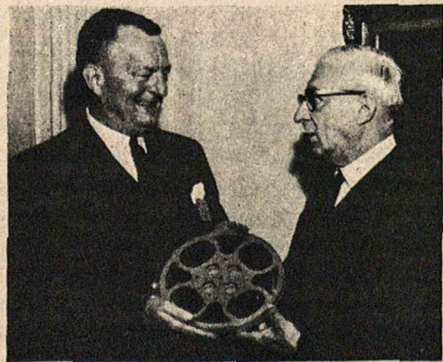
29 West 57th St., 10th floor, New York, N.Y. 10019

Executive Coordinators: Algirdas Budreckis, Romas Kezys,
Anthony B. Mazeika, Joseph Miklovas, Anthony V. Snieckus

CANADIAN HIGHWAY SAFETY COUNCIL

CONSEIL CANADIEN DE LA SECURITE ROUTIERE

THIRTY THE DRIVEWAY, OTTAWA 4, CANADA • 236-0178

SAFETY FILM PRESENTATION — "Are You Warm To The Touch?" is a 14-minute colour film on defensive driving tactics produced at the request of the IAC Group of Companies for the Canadian Highway Safety Council as a centennial project. Copies of the film were presented to all governments and provincial safety councils in Canada for public viewing. Left picture shows Council General Chairman Keith H. MacDonald presenting a copy of the English version to Honorable Allan J. MacEachen, Minister, federal department of National Health and Social Welfare, in Ottawa. On the right, he is seen presenting a copy of the French version to Honorable Fernand Lizotte, Quebec Minister of Transportation and Communications, in Quebec city. The film is available on loan, free of charge, from provincial safety councils and from the CHSC national office, in Ottawa.

Mašinių judėjimas kečiuose kaskart darosi vis mažiau saugus.

Katstrofų skaičius, daugėjant mašinų skaičiui keliuose, darosi vis didesnis. Ypač savaitgaliais. Jungtinės Amerikos Valstybės jis jau pasiekė 730 mirčių viename savaitgalyje. Procentu aliai imant, neatsilieka ir Kanada. Todėl Kanados organizacija paskelbė šį laiką judėjimo saugumo propagandai.

Lietuvos laisvės kovos programa

Birželio 30d. įvyko Vliko tarybos posėdis. Pirminkavo Rytų Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio atst. K. Čižiūnas, sekretoriavo vicep. J. Audėnas. Vliko valdybos vardu pranešimus padarė J. Audėnas ir P. Vainauskas. Dr. B. Nemickas referavo 1968 metų Lietuvos Laisvės Kovos Programą. Ji priimta tokia:

1. Politinė Konferencija Washingtono. Šaukia Vlika, 1967 m. spalio 22-23 d. Dalyviai: Vlikas, Lietuvos diplomatai, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Amerikos Lietuvių Tary-

ba ir Lietuvos Laisvės Komitetas.

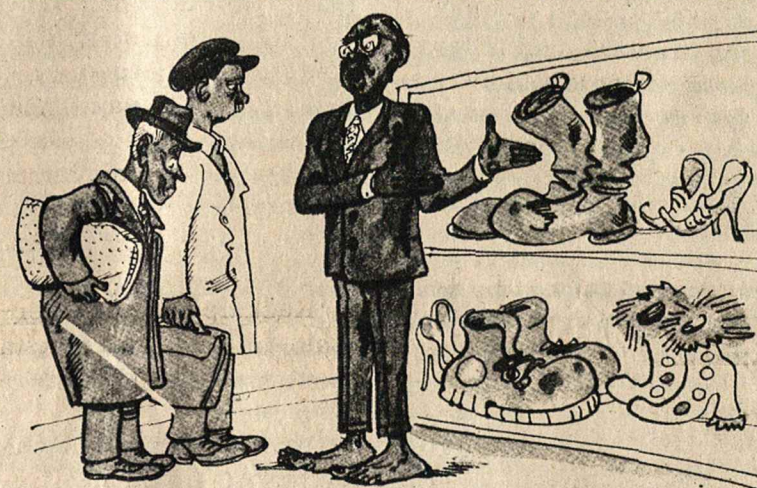
2. Leidiniai. Lithuania (pataisyta laida), Martirologijos I tomas, Trumpas informacinis leidinys apie Lietuvą, Vliko sandaros paaiškinimai (sąlankos pavidalo leidinys).

3. Vliko delegatūrų ir kitų organizacijų žygiai ir visų kraštų visuomenės (per spaudą, radiją, televiziją) ir vyriausybės bei parlamentus (vizitais ir peticijomis).

4. Manifestas ir informacinė medžiaga, per delegacijas pateiktina vyriausybės bei parlamentų sluoksniuose.

5. Peticijos tekstas, kuri, paskiruose kraštuose gyvenančio lietuvių jaunimo pastangomis aprūpintų kraštų žymių asmenybių parašais, išteiktų atitinkamoms vyriausybėms lietuvių jaunimo atstovai, dalyvaudami bendrose lietuvių delegacijose.

6. Vadovaujančių pareigūnų pasisakymai Vliko delegatūroms ir kitom lietuvių organizacijoms teks uždavinys pasirūpinti, kad vyriausybių atstovai, parlamentarai, gubernatoriai bei miestų burmistrai padarytų atitinkamų viešų pareiškimų Lietuvos laisvės klausimui.

Director: "And this is what we produce in our factory!"
—From Krakodil (Moscow), No. 11, 1966.

KANADOS LIETUVIŲ DIENOS REIKALAI

XIII-sios Kanados Lietuvių Dienos ir laisvųjų lietuvių pasirodymo Pasaulinėje Parodoje Montrealyje nustatyta sekanti programa:

1967 m. rugsėjo 2 d. (šeštadienis):

10 val. - krepšinio turnyro pradžia Richard gimnazijos sporto salėje, 4400 Champlain Blvd., Verdun. Dalyvauja Kanados lietuvių sporto klubų vyrų komandos.

1 val. p.p. - Expo 67 Pallestre St. Helene (Plaine de Joux) laisvųjų lietuvių meninių vienetų pasirodymas.

7 val. 30 min. vakarobalius - šokiai ir iškiliosios Kanados lietuvių rinkimai Paul Sauve arenoje, Pie IX Blvd. ir Beaubien g. kampas (įėjimas iš Beaubien gatvės).

1967 m. rugsėjo 3 d. (sekmadienis):

11 val. - pamaldos R. katalikams Expo 67 bažnyčioje, St. Catherine ir St. Denis gatvių kampas, įėjimas iš St. Denis g. Pamaldas laiko Jo Eminencija Montreale arkivyskupas kardinolas Paul Emil Leger, pamokslas Jo Ekselencijos vyskupo Vincento Brizgio.

Pastaba: Evangelikų lietuvių pamaldų vieta ir laikas bus paskelbta vėliau.

2 val. 30 min. p. p. - Ak-

simu.

7. Kreipimaisi į Bažnyčių hierarchus, kad jie tinkamai atkreiptų tikinčiųjų dėmesį į Sovietų Sąjungos Lietuvai padarytą skriaudą.

8. Spaudos konferencijų organizavimas sostinėse ir kituose centruose, ypač kur gyvenama lietuvių.

9. Veikimas į JAV ir kitų Lietuvai draugingų valstybių parlamentus, siekiant juose prieš Lietuvą įvykdytos Sovietų Sąjungos agresijos pasmerkimo.

10. Veikimas į Jungtines Tautas, ypač į 24-ųjų Komisiją, per J. T. narių vyriausybės bei delegacijų, kad svarstytų sovietinio kolonializmo panaikinimo reikala.

11. Pastangos surengti specialų televizijos bei radijo programų apie Lietuvą.

12. Siekimas Lietuvos laisvės aspiracijų supratimo laisvojo pasaulio akademinuose sluoksniuose, lietuvių profesorų, studentų bei kitų Lietuvos draugų rūpesčiu organizuojant atitinkamas paskaitas bei seminarus.

13. Atitinkamų pašto ženklų išleidimas Lietuvių draugingose laisvojo pasaulio šalyse. (Elta).

JŪRŲ SKAUTŲ ŽINIOS

LIETUVIŲ JŪRŲ SKAUTIJOS STOVYKLĄ KANADOJE

Jūrų skautai, suorganizuoti dr. J. Jurgėlos 1922 m., šiemet mini savo veiklos 45 metų sukaktį. Per tuos metus teko daug audrų jūros skautam pergventi. Taip 1926 jūrų skautai atsiskyrė nuo Skautų Sąjungos ir vėl 1962 buvo priversti dar kartą atsiskirti. Tenka paminėti, kad ir kitų kraštų skautų sąjungose vyksta trėnimas tarp skautų, ir jūrų skautų, nes visada bandoma jūrų skautus laikyti posūnio vietoje.

Savotišku sutapimu stovykla vyks Kanadoje, minint šio krašto šimtmetį. Į stovyklą suskris jūrų skautai, skautės ir korporacijos Gintaras nariai iš tolimos Los Angeles, Bostono, Čikagos, Detroito, Clevelando, Toronto ir pavieni jūrų skautai iš kitų vietovių.

Stovykla prasidės š. m. rugpjūčio m. 12 d. New Wasaga vietovėje, prie Georgian įlankos (Huron ežero), didžiulėje Tėvų Pranciškonų stovyklavietėje.

STOVYKLOS ŽENKLAS
Pagal j. s. S. Makarevičiaus projektą, LJS Inkaro Taryba patvirtino pagamintą LJS jubiliejinės stovyklos ženklą. Šis ženklas nemokamai gaus visi stovyklautojai. Jis bus įteiktas stovyklos iškilmų metu.

LJS padaliniai, negali Jubiliejinėje stovykloje stovyklauti, tačiau suorganizavę šiais Jubiliejiniais metais savo vieneto stovyklą, taip pat galės kalbamą ženklą įsigyti. Jo kaina 50 centų.

LJS Inkaro Tarybos nutarimu ir patvarkymu Jubiliejinės stovyklos ženklas vienerius metus (1967. VIII. 19-1968. VIII. 19) dėvimas prie uniformos, užsiuvant jį ant dešinės rankovės, per du pirštus, žemiau tautinio skydelio. STOVYKLINĖS VARŽYBOS

Jubiliejinės stovyklos metu bus vykdomos tarp vienetų ir vietovių sekančios varžybos:

- a. Skautinio pažangumo ir tvarkingumo,
- b. vandens sporto ir jūrinio skautavimo,
- c. sportinės lengv. atlet., kamuolio žaidimo.

SKAUTINIŲ DARBU PARODA

Esant galimybei, stovykloje numatoma suorganizuoti ir įrengti LJS darbų-rankdarbių ir kt. parodą. Tam reikalui tinka įvairūs rankdarbiai, medžio drožiniai, siuviniai, schemos, nuotraukos, modeliai ir kt. tradicinių rengiamų mugių dirbiniai. Esant sąlygoms, kiekvienam stovykloje dalyvaujančiam vienetai, bus duodama vieta dirbiniams išdėstyti.

Stovyklos metu numa-

Montrealio Lietuvių Kredito Unijoj "Litas", 1465 De Seve St., Montreal 20, Que. atidaryta sąskaita Nr. D-1344. Aukos prašoma siųsti "Litui" minėta sąskaita, arba J. Šiaučiuoliui užsisakant bilietus ar ženklukus.

Kanados Lietuvių Dienos spaudos ir informacijos tarnyba.

toma kas dieną leisti stovyklos laikraštį-buletinį, kuriame bus talpinama stovyklos dienos gyvenimo žinios, pranešimai, skelbiami varžybų rezultatai, skelbiami stovyklos vadovybės patvarkymai, kronikos žinutės, humoristiniai aprašymai ir kt. medžiaga.

Stovyklos biuletinį nemokamai gaus visi stovyklautojai. Jį redaguos, talkinama redakcinio kolektyvo, v. s. Z. Juškevičienės.

POSTOVYKLINIS
LEIDINYS

Jubiliejinė stovykla pasibaigus, numatoma išleisti spausdintą atspausdintą didesnės apimties postovyklinis leidinys, kuriame tilps praėjusios stovyklos aprašymai, nuotraukos ir kt. idomi medžiaga.

Šiame leidinyje, kiek plačiau Jubiliejinį metų progą numatoma pristatyti ir Lietuvių Jūrų Skautijos vienetai, talpinant trumpus aprašymus ir keletą nuotraukų iš veikiančių vienetų veiklos.

STOVYKLOS VADOVYBĖ
LJS Inkaro Taryba, savo š. m. gegužės m. 17 d. posėdyje, patvirtino sekančios sudėties LJS Jubiliejinės stovyklos vadovybę:

Stovyklos viršininkai: j. v. s. H. Stepaitis (VIII. 12-19), j. v. s. V. Čepas (VIII. 19-26).

Kapelionas - j. v. s. Tėv. J. Raibūžis,
Komendantas - j. p. K. Domakant,
Adjutantas - j. p. J. Kuprevičius,

Iždininkas - j. v. s. L. Knopfmileris,
Ūkio vedėjas - j. s. A. Butkevičius,

Tiekimo vedėjas - j. b. k. P. Jurkštas,
Skautinės progr. ved. - j. v. s. L. Čepienė,

Vandens užsiėm. vedėja - j. s. R. Kuprevičienė,
Vandens užsiėm. instr. - j. p. J. Butkus, j. v. s. L. Knopfmileris ir j. v. s. B. Stundžia,

Vyr. lauzavedys - j. b. v. v. K. Oželis,
Stov. gydytojas - Dr. G. Byla,

Stov. laikraščio red. - v. s. Z. Juškevičienė,
Šeiminkė - p. Jurkštienė ir p. Grybauskienė.

JŪRŲ SKAUTŲ PASTOVYKLĖS

Pastovyklės viršininkai - j. p. D. Bylaitienė,
Pastovyklės vad. kvies. - j. s. A. Gasnerienė, j. p. Reagen-Čepaitė, j. p. Lauraitienė, v. v. V. Gasnerytė, v. v. Mieželienė, v. v. R. Domarkaitė ir atvykusių stovyklauti vienetų vadovės.

JŪRŲ SKAUTŲ PASTOVYKLĖS

Pastovyklės viršininkas - j. p. P. Jančiauskas, (VIII. 12-19).

Pastov. vadov. kviešti: j. s. E. Venglianskas, j. s. P. Petratis, j. s. M. Manomaitis, j. s. J. Baublys, j. s. S. Makarevičius ir kiti atvykusių stovyklauti vienetų vadovai.

KORP. GINTARAS PASTOVYKLĖS

Pastovyklės viršininkas - senj. M. Mačiulis,
Pastovyklės vadovais - Korp. Gintaras valdybos kviešti korporantai.

ANTANAS RAMŪNAS

TRANSATLANTINIAI NEMUNO ŠALIES ŠVYTURIAI

PROF. K. PAKŠTUI IR PROF. A. ŠAPOKAI PAMINĖTI

Profesorius Dr. Antanas Paplauskas-Ramūnas

Prof. Kazio Pakšto ir prof. Adolfo Šapokos mirtis, lyg tas perkūnas iš giedro dangaus, pritrenkė Kanados ir pasaulinę lietuvių bendruomenę. Nete kome dviejų lietuvių šulų.

Kanados lietuviai liūdėjo ir verkė, netekę Adolfo Šapokos. O Kanada turi daug šaunių lietuvių, tikrų kultūrinių deimantų, k. a. (alfabetiškai): žurn. Alšėną, mokyt. Arlauskaitę, rašyt. Aukštaitę, kleboną - pionierių kun. Ažubalį, doc. inž. Danį, adv. dr. Daukšą, inž. Daunį, leidėją Enskaitį, redakt. prof. dr. Gaidą, pp. Giriūnus, rašyt. Gurevičių, kun. prof.

dr. Gutauską, labai veiklius tėvus jėzuitus, sociologijos mokslų daktarą kun. kleb. Jucevičių, menininkę Elzbieta Karde-lienę, redakt. Kardelį, vi-suomenininką Kęsgailą, rašyt. Kralikauską, inž. Krivicką, pp. Lukoševičius, min. Mātulionį, red. Matusėvičiūtę, šokėją Nagienę, poetą Nagį, inž. Paškevičių, prof. dr. Pavilanį, prof. dr. Povilaitį, labai veiklius tėvus pranciškonus, pedagogą Rinkūną, agr. bei visuomenininką Rudinską, prof. dr. Šidlauskaite, visuomenininką Simanavičių, Ottawos lietuvių kleboną kun. dr. Skilandžiūną, muziką Smilgevičių, pp. Sungailus, Hamiltono lietuvių parapijos kleboną-pionierių prel. dr. Tadarauską, dail. Anastaziją ir Antaną Tamošaičius, rašyt. Tamulaitį, inž. Trečioką, dail. Valių, prof. dr. Vaštoką, dr. Užupienę, inž. Zubrį, ir t. t., ir t. t.

Nepriklausomą Lietuvą redaguoja mūsų žurnalistinio pasaulio mentorius Jonas Kardelis, o Tėviškės Žiburius-didžiadvasis kun. dr. Gaida ir plienabūdis Rinkūnas.

Kanados lietuviai didžiujasi savo šauniu konsulu dr. Žmuidzinu. Adolfo Šapokos mirtis atvėrė tikrą neužgydomą

žaidą Kanados lietuvių kultūrininkų širdyse ir sielose.

Ir dr. Šapoka ir dr. Pakštas yra buvę mano profesoriai Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Nuoširdus suartėjimas su Šapoka prasidėjo Vokietijoje, būtent, Žiburių redakcijoje, mudviem ten, kartais, ištisas valandas besėdint, besišnekant, bendradarbiaujant, Žiburių ateitį beplanuojant. Suartėjimas su Pakštu prasidėjo nuo 1953 m. pavasario, būtent, nuo pirmojo tarptautinio krikščionių demokratų kongreso New Yorke. Buvau vienas to kongreso pirmininkų. Prof. Pakštas patarė man apsigalvoti Tudor viešbutyje, netoli Jungtinių Tautų būstinės, kurių pačiame priekyje mūsų kongresas vyko. Kuone ištisas dvi naktis praleidome, nuoširdžiai išsišnekėdami apie viską. Iš savo buvusio profesoriaus sužinojau daug ką, ko iš knygų nebūčiau sužinojęs per visą savo gyvenimą.

Atvykus 1949 m. pavasarį Kanadon, teko organizuoti Tėviškės Žiburius. Ir Šapoka ir aš buvome nuomonės, jog būtų neišmintinga steigti antrą savaitraštį Montrealyje šalia Nepriklausomos Lietuvos. Nepriklaus-

soma Lietuva turi gyvoti! Bet Torontas yra be laikraščio. Vienok, kai jau buvo prieita prie paties Tėviškės Žiburių steigimo, tai dr. Šapoka rimtai suabejojo. Mano ir patys ilgiausi įtikinėjimai jo neįtikino. Reikėjo dar trečio asmens šį naują didį pasiryžimą iššaukti. Tas trečias asmuo atsirado. Kad Tėviškės Žiburiai išvydo pasaulį, turime būti dėkingi dr. A. Šapokienei. Ji pirmoji sutiko keltis Torontan ir savo tvirtu pasiryžimu viską nulėmė. Buvo sutarta, jog man teks rašyti pirmąjį įžanginį. Rašiau ("Betlėjus šviesa").

Tėviškės Žiburių steigimas buvo tik pati pirmoji idėja daug didesnei idėjai bei idėjoms, būtent - Kanados Lietuvių Bendruomenės idėjai ir Pasaulinės Lietuvių Bendruomenės idėjai. Abi idėjos gimė Kanadoje. Nebūtų buvę galima šias idėjas realizuoti be tikrai šviesių, taurių, geravalių, geraširdžių kultūrininkų, kaip kad Nepriklausomos Lietuvos redak. Kardelis, prof. dr. Šapoka, min. Mātulionis ir kt.

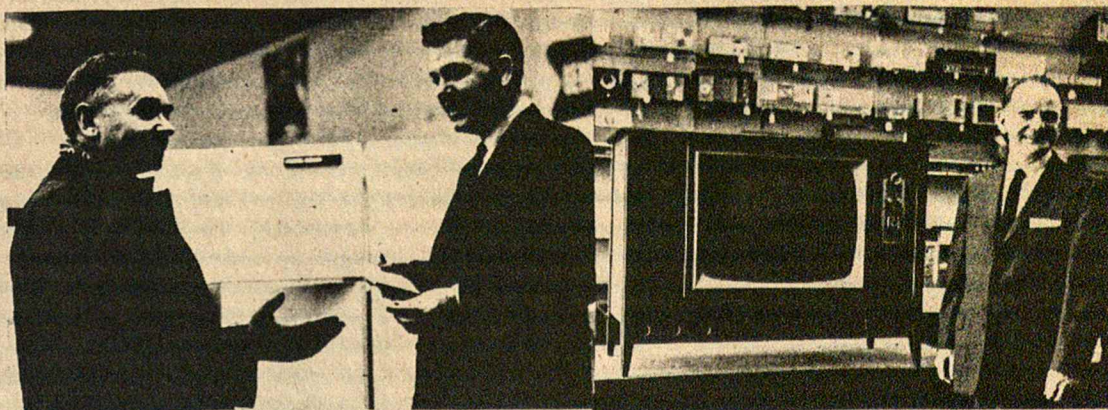
Su Šapoka buvo sutarta, jog Tėviškės Žiburiai nesikiš į jokią tuščią polemiką. Šapoka savo pažadą puikiai pildė. Kompetencija ir sąžiningumas buvo pagrindiniai dr. Šapokos būdo ir veiklos bruožai.

Kažkaip, savaime persasi mintis prof. Pakštą ir prof. Šalkauskį palyginti.

Prof. Pakštas bene bus jeigu jau ne pirmas lietuvis, tai pirmas ateitininkas, kuris taip gerai susipažinęs su skandinavų ir anglosaksų pasauliais (koks tai didelis pliusas at-kams ir Lietuvai!) Šalkauskis atstovauja vyraujamai kultūrai, Pakštas atstovauja vyraujamai civilizacijai. Pakštas buvo apkeltas vės žemės kamuoli. Kur jis nėra buvęs, ko jis nėra

BRANGIOS DOVANOS

JAUNIMO CENTRO STATYBOS RĖMĖJAMS!

Tėvas J. Kubilius ir Lindon prie naujo šaldytuvo. Gradinskas prie spalvotos televizijos aparato

Š. m. balandžio 17 d. Jaunimo centre Čikagoje įvyko lietuviškų organizacijų atstovų susirinkimas, kuris svarstė naujosios Jaunimo centro statybos reikalus. Tėvas J. Kubilius priminė, kad Jaunimo centras po dešimties metų pasidarė permažas - trūksta jaunimui sporto salės, visa eilė lietuvių kultūrinių įstaigų neturi tinkamos vietos. Būtų galima įsteigti lituanistinę pradžios mokyklą nuo I iki VIII skyriaus. Dabartinis Jaunimo Centras neturi seklyčios nė kavinės ir t. t. Naujoji statyba turėtų išspręsti visas šias problemas, bet ji kainuotų apie 300,000 dol. Tuomet Jaunimo centras būtų galutinai išbaigtas. Tėvas J. Kubilius pasidžiaugė, kad Čikagos ir kitų kolonijų lietuviai sąžiningai pildo savo pasižadėjimus, nuo paskutinės Jaunimo centro vakarienės iki balandžio 17 d. atsiuntė 68,000 dolerių! Tačiau statybą pradėti reikia turėti nemažiau kaip pusę pa-

stato išlaidų - apie 150,000 dol. Vadinasi dar trūksta apie 80,000 dol., kurie turėtų būti gauti iki šių metų gruodžio 3 d., metinės jubiliejinės vakarienės.

Pačią statybą norima pradėti 1968 m. pavasarį, kad dar tais pačiais metais naujieji Jaunimo centro pastatai būtų baigti, kaip Lietuvos nepriklausomybės 50 metų jubiliejinė dovana. Žemės prakasimas yra pramatomas jau šių metų rudenį. Žemė jau yra gauta ir sutvarkyti užpirkimo dokumentai. Ji rubežiuojasi su Western ir 56-tąja gatve. "Stovime ant tiesaus kelio", kalbėjo tėvas J. Kubilius, "ir pilni gerų vilčių. Žinoma, kad planų vykdymas priklausys nuo visų lietuvių bendro darbo ir bendrų pastangų". Didžioji šioj naštis dalis kris ant Čikagos ir apylinkių lietuvių visuomenės, bet tą naštą galėtų paremti ir visi lietuviai, gyvenantieji ne tik JAV, Kanadoje, bet ir visame pasaulyje.

Norėdami pasiekti kuo daugiausiai lietuvių ir pakviesti juos prisidėti prie Jaunimo centro Čikagoje statybos vajeus, tėvai jėzuitai numato šį pavasarį duoti vajeus talkininkams dovanų: automobilį, spalvotą televiziją, gerą šaldytuvą, komplektą baldų, gyvą šunį ir brangų kailį. Bus atspausdinta 50,000 knygutė su bilietais. Kiekvienoje knygutėje bus 5 bilietai po \$1.00. Jas galima užsisakyti žemiau dedamu adresu. Platintojas laimėjusio bilieto gauna 100 dol. Amerikos ir Kanados lietuviai yra labai nuoširdžiai prašomi įsigyti JC statybos vajeus bilietus.

Bilietų užsakymais ir aukas siųsti: Rev. J. Kubilius, S. J., 2345 West 56th Street, Chicago, Illinois 60636.

matės, girdėjęs, supratęs!

Šalkauskio veikla nukreipta į idėjas, į žmogaus minties pasaulį.

Pakšto veikla nukreipta į įvairių pažiūrų žmonių, partijų, grupių, tautų, kultūrų, kontinentų bendradarbiavimą, susitikimą, dialogą. Ir tai visame kame jis buvo toks laisvas, spontaniškas, nuoširdus, atskleidęs, be jokios baimės, varžymosi, keršto, neapykantos, prietarų! Žavui!

Būtų nuostabus dalykas, jeigu mūsų jaunoji karta bei kartos galėtų savyje jungti Šalkauskio ir Pakšto būdo ir veiklos bruožus. Ir nė kiek netenkant abejoti, jog Šapoka yra, šiuo požvilgiu, vienas iš brangių ir retų pavyzdžių.

PASKAITOS MINTYS /12/

Tautos atstovavimas

P. Stravinskas.

Kaip kiekviena kita valstybinė tauta, taip lygiai ir Lietuvos v. tauta ne visokiose sąlygose ir

Nežiūrint negalastingos mirties ir jos nepasotinamų nasrų, prof. Pakšto ir prof. Šapokos tautos asmenybės nuolat stovi prieš mūsų akis: yra tai du aukštai iškilę transatlantiniai Nemuno šalies švyturiai, galingai skleidę gėrio spindulius mūsų Tėvynės ir Naujojo Pasaulio padangėse...

Lietuvi, būk šviesus ir savo šviesa švyturiuok Lietuvai ir pasauliui!

ne visais atvejais gali reikšti ir vykdyti savo valią betarpiškai.

Todėl Lietuvos v. tauta buvo ir yra reikalinga josios atstovavimo. Taip buvo prieš valstybės atsteigimą (t. y. prieš 1918. II. 16), taip yra ir dabar, kada išvis nėra sąlygų visai tautai (t. y. visiems v. tautos žmonėms) pareikšti savo valią (pvz., balsavimais). Valstybės nepriklausomybės metu irgi v. tauta reikė savo valią dažnai ne betarpiškai, o per savo atstovus.

I. Kas atstovavo Lietuvos valstybinę tautą prieš Lietuvos valstybės atsteigimą ir valst. atsteigiant 1918. II. 16 d. Aktu?

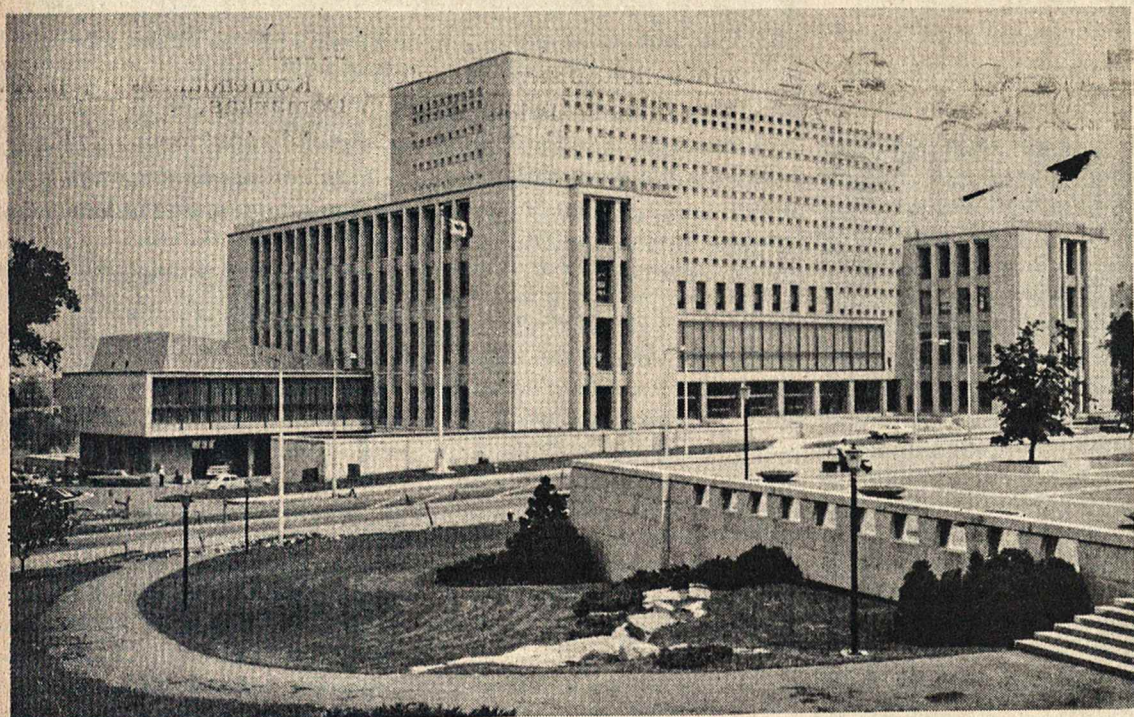
Ją atstovavo mūsų aktyvioji visuomenė, ypač gi iš jos susidariusios mūsų politinės grupės (partijos). Jos gi, kaip teisingai ir Vliko 1944. II. 16 d. deklaracijoje pasakyta, yra mūsų tautos "politinės minties reiškes ir vykdytojos". Jos tokios yra pačia savo teisine prigimtimi.

Atskirai tą ar kitą mūsų grupę paėmus, ji, žinoma, nėra visos mūsų valstybinės tautos valios reiškes ("tautos atstovė"). Visi suprantame, kad kiekviena mūsų politinė grupė, kaip sakoma, "kalba ir veikia" tik tai tautos dalies (savo vienminčių) vardu. Bet kai visos mūsų politinės grupės taria vieningą žodį (tuo ar kitu valstybės reikalu), tai tuo jos jau reiškia visos mūsų valst. tautos valią.

Todėl ir prieš Lietuvos valstybės atsteigimą (prieš 1918. II. 16), kai jos visos (gal dar ir prisidėjus ir kitoms, pilnai neorganizuotoms tautos jė-

Nukelta į 5 psl.

NAUJOJI VALSTYBINĖ BIBLIOTEKA OTTAWOJE

JONAS GOŠTAUTAS
PONAS TEISĖJAITIS

ARBA
PASAKOJIMAS

APIE LIETUVĄ IR ŽEMAITIJĄ

1839. Ketvirta atkarpa. *Rėšk tiesą, ir nebijok!*

— O, mielas kaimyne, aš su tavimi nesutinku. A laikau valstietį žmogumi. Kiek vienam žmogui reikėtų poilsio taip pat, kaip valgio ir rūbo.

— Universitetas susuko jam galvą, — tyliai pasnabzdėjo jaunesnysis brolis S. šalia jo stovinčiam. — Bus, mat, iš jo šeimininkas, jeigu valstietį laiko žmogumi!

— Bet pinigėliai, pinigėliai, pone Teisėjaiti!

— Bala jų nematė, jeigu dėl jų reikia aukoti pa-našias į mus būtybes.

— Jis pakvaišol! — vis snabzdėjo jaunesnysis.

— Palikim tai, — tarė Teisėjaitis, — ir kalbėkim toliau apie linus. Mes sakėme, kad 20 darbininkų suvalys ir pamerks margą liną. Kiek reikės ištraukti iš vandens?

— Penkių.

— O pakloti?

— Dvylikos.

— Paklotiems nuimti?

— Dvylikos.

— Išminti?

— Dvidešimt penkių.

— Išbraukti?

— Dvidešimties.

— Taigi, iš viso 94 darbo dienos. Kokiam linų pluošto kiekiui?

— Vienam birkavui, sveriančiam penkis šimtus svarų.

— Už kurį galima paimti, nuvežus jį į Rygą...

— Keturiasdešimt — keturiasdešimt penkis rublius sidabriniais.

— Bet aš girdėjau, kad šukavimas ir braukimas labai kenksmingi sveikatai, kad dulkės, kylančios iš linų, nusėda plaučiuose.

— Tai tiesa, — atsiliepė jaunesnioji sesuo. — Praėjusiais metais Baltramiejus, pirmosios nuo dvaro pirkios valstietis, mirė nuo to, nepaisant mano ir sesers pastangų, o keletui kitų taip užgūlė krūtinę, kad ir dabar dar vos prakalba.

— Na, ir kas gi čia tokio, — garsiai juokdamasis, tarė vyriausiasis brolis, — kad vienas baudžiauninkas mirė arba kad kiti negali kalbėti. Bene jiems kalba kam nors reikalinga? Svarbiausia — pinigėliai, be kurių mūsų didelė šeimyna turėtų pražūti! Kas gi benorėtų pas mus užsukti, kas benorėtų lankytis, jeigu mes neturėtume iš ko apsiręngti ir priderančiai priimti savo namuose svečią?

— Nuo šiol, — naiviai pareiškė jaunesnioji sesuo, — sužinojusi, kokiais keliais tie pinigai ateina, stengsiuosi nebereikalauti nieko savo taeletui.

— Kvailutė esi, — tyliai tarė vyresnioji sesuo, — geriau tylėtumei. — Visi broliai prapliupo juoktis iš jaunesniosios sesers, kurią nuo šiol vadinsime Vincente.

Triukšmui nurimus, ponas Teisėjaitis, prisitartinęs prie jos, tyliai tarė:

— Tamstos išvaizda manęs neapvyllė: tamstos siela visiškai alitinka jūsų grožį. Tebūnie man leista žmoniškumo vardu padėkoti tamstai.

— Aš nemanau, — taip pat tyliai atsakė ji, paraudusi net ligi ausų, — kad nereikšmingas mano poelgis turėtų nusipelninti tiek tamstos dėmesio.

Po to mūsų jaunikaits išėjo į prieangį, kur laukė jo tarnas, ir davė ranka ženklą. Tarnas tučiuojau išėjo iš namų ir nuskubėjo į arklidę, kurioje buvo pono

Teisėjaičio vežėjas ir arkliai. Kai ponas Teisėjaitis grįžo į kambarį, vyriausiasis brolis tarė:

— Nevažiuok tamsta šiandien; rytoj krikštynos, kam leistas į bereikalingą kelionę.

— Nedaviau nurodymų dėl rytdienos, mano ekonomas¹⁷ nežinos, ką dirbti, o patys gerai žinote, kad praradęs per darbymetį vieną dieną, jos nebeatgausi, nes toks mūsų klimatas: kiekvienas darbas turi savo tvirtą ir nekeičiamą laiką, kurio negalima nei užtęsti, nei paskubinti, kad nebūtų tikro nuostolio.

Taip jam bekalbant, prie priebučio privažiavo ketvertu bėrių kinkytė, iš pušų šaknų pinta, riešutine spalva dažyta brička. Tarnas įėjo į vidų pypkės ir kapšiuo su taboka, kurie yra neatskiriami kiekvieno Lietuvos jaunikaicio bičiuliai.

— Prikimšk ją man ir uždek, — tarė Teisėjaitis savo tarnui. — Likite sveiki, gerbiame kaimynai, iki pasimatymo, iki rytojaus. — Tai sakydamas, bučiavo moterims rankas, o vyrus ir laip. Atlikę šią iš tiesų kokcią apeigą, visi išėjo į priebutį išleisti svečio.

— Iki pasimatymo! — Iki pasimatymo! — Ir brička pajudėjo.

Važiudamas vingiuotu keliu, kurio abiejose pusėse kaip auksas geltonavo linų laukai, mūsų jaunikaits įsisvajėjo. Augalas iš tikro pelningas, vienintelis, kuris pagyvina mūsų žemės ūkio prekybą, tačiau geras šeimininkas neturėtų per daug linų sėti: jie nualina žemę ir neduoda šiaudų, kurie taip reikalingi mėsliui. O ką jau bekalbėti apie vargšą baudžiauninką! Kiek jam darbo per juos, ir dar kokio darbo — susijusio su gaisro ir ligų pavojumi... Dvarininkas, sėjantis daug linų, turi arba apleisti kitus darbus, arba skriausti savo

Nukelta į 4-tą psl.

17. Ekonomas — ūkvedys, dvarų administracijos tarnautojas — bajoras, prižiūrintis lauko ir kitus darbus atskirame dvare, palivarke. Ekonomas buvo nesavarankiškas, jis klausė betarpiškai atpa paties dvarininko, valdytojo, arba dvarų administratoriaus — kom-saro. Ekonomas galėjo turėti dar padėjėją, vadinamą „vietininku“ (lenk. namiestnik). —

KULTŪRINĖ KRONIKA

LIETUVOJ IŠLEISTIEJ NAUJI LEIDINIAI
A. Medonis. VILNIUS. A. Pocket-book for Tourists. Mintis Publishing House, Vilnius-1966. Leidinys anglų kalba turistams, su planu. Leidinys gausiai iliustruotas dailininkų piešiniais: Tarabildienės, Kučo, Ilgūno, Liolio, Aleškevičiūtės, Demkutės, Jurkaus, Kuominskio, Smilgio, Kisarauko, Šekštelės, Klimansko, Rauduvės, Kalinausko, Gibavičiaus ir Venkutės.

P. Gudynas-S. Pinkus. PALANGOS GINTARO MUZIEJUS. "Minties" leidinys, 1964 m. 64 psl. Leidinys gausiai iliustruotas muziejaus eksponatais. Dalis vaizdų atspausiti spalvomis. Kai kurie gintaro gabalai turi anų laikų, kai gintaras susidarė, gal prieš 30-50, tūkstančių metų, vabzdžių ir augalų. Leidinys labai įdomus. Jame surinkta daugybė duomenų apie gintarą praetyje, pas mokslininkus, rašytojus, poezijoje, istorijoje ir tt.

A. Spelskis. PO BAROKO SKLIAUTAIS. "Vagos" leidinys. Vilnius 1967 m. 184 psl. didelio formato. Žodinio teksto tiksliai neilgipai aiškinimai lietuvių, rusų, prancūzų ir vokiečių kalbomis, o visa kita Vilniaus Baroko paminklų nuotraukos, neblogiausiai padarytos.

Literatūros ir MENO metraštis 1967 metų, 248 psl. Gausiai iliustruotas artistų, rašytojų, menininkų atvaizdais.

V. Abromavičius. NERINGA. Minties leidinys, 1967

MONTREALIO LIETUVŲ DAILININKŲ PARODĄ vyksta kasdien LaSalleje, 9001 Airline Street, kampos 76 Avenue. Prie parodos stoja autobusas 112 nr. Aplankykite parodą ir patarkite, kad ją aplankytų ir iš kitur atvykstantieji lietuviai ir kitataučiai.

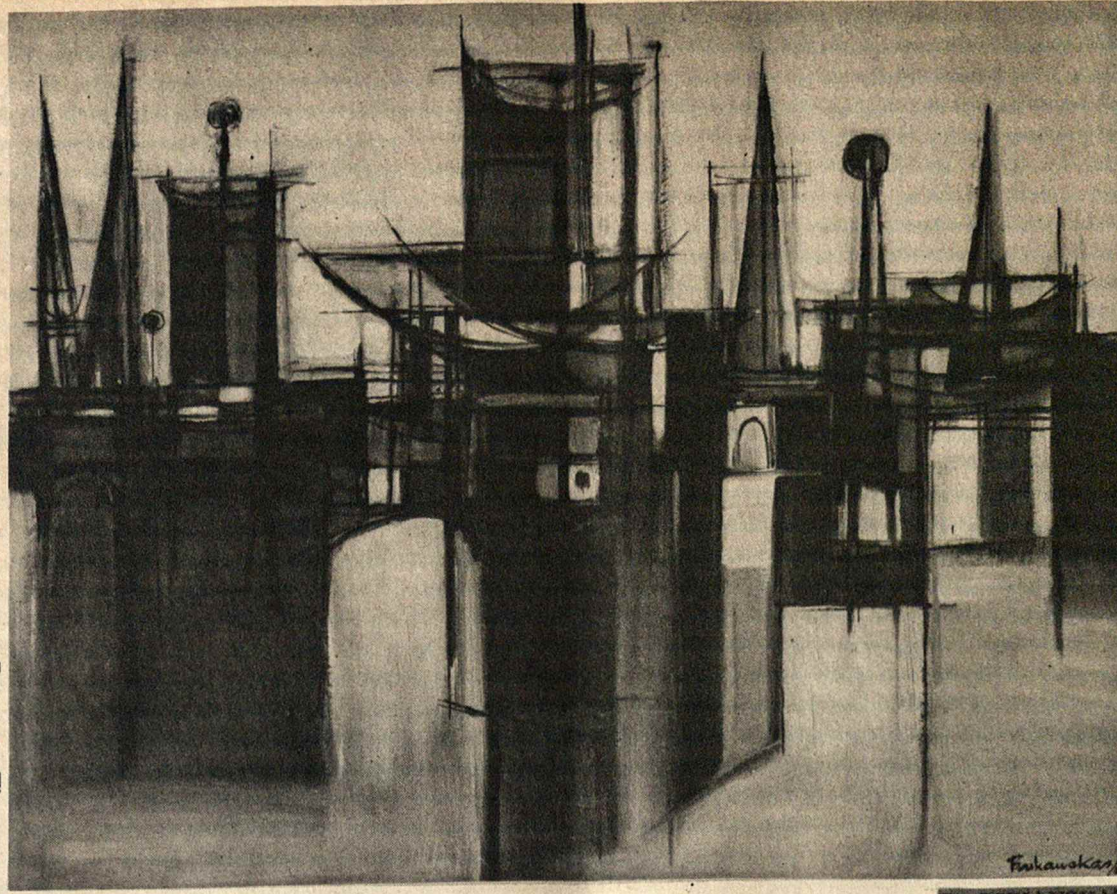
m. 32 psl. Brošiūros formatas. Trumpi tekstai ir daugybė Neringos vaizdų.

I. Misiūnienė. TRAKŲ Istorijos muziejus. "Minties" leidinys. 30 psl. brošiūrėlė, iliustruota Trakų pilies atvaizdais bei pilies detalių atvaizdais.

R. Rakauskas ir A. Sutkus. VILNIAUS ŠIOKIADIENIAI. "Minties" leidinys. 1965 m. 258 psl. didelio formato. Žodinio teksto visai maža, daugiausia gi vaizdų, kurie rodo dabartinį Vilnių. Prieš paaiškinimai be lietuvių, dar rusų, lenkų, anglų, vokiečių ir italų kalbomis.

Naujasis KAUNAS- lankstinys, pilnas iliustracijų. Nors rašoma "naujasis" Kaunas, bet turistai sako, kad Kaunas nepaprastai apileistas esąs.

Tarybų LIETUVA. Brošiūrėlė, kaip paskutiniame puslapyje žemėlapis rodo, apkarpyta, "broliškųjų" respublikų naudai ir garbei. Kažkodėl "broliškosios" respublikos Lietuvai ne tik tai nieko broliškai nepriėjo, bet iš jos pasigrobė. Pasigrobė ne savo, bet Lietuvos sritis, pačios Rusijos sutartimi Lietuvai pripažintas. Koks gi čia broliškumas? Kaip gi rusai savo šį broliškumą aiški-

UOSTO PRIEBLANDOJE

na?

Lietuvių RYMO KATALIKŲ labdarytų sąjunga 1914-1965. Parašė ir išleido Zigmantas L. Gedvilas. 72 psl. Kaina nenurodyta. Įsigyti galima adresu: V. Petrauskas, 7116 S. Artesian, Chicago Ill. 60629, USA.

LITUANUS, anglų kalba žurnalas, leidžiamas daugiausia jaunimo, keturis kartus per metus. Kaina metams 3 dol., atskiroms 1 dol. Adresas: P.O. box 9318, Chicago, Illinois, 60690, USA. Tai yra labai geras leidinys anglų kalba.

NBC TELEVIZIJA SUSIDOMĖJO LIETUVIAIS

Lietuvių Informacijos Centras praneša, kad gegužės 19 ir birželio 1 dienomis, NBC Televizijos atstovas, Edward Spiegel "Bell Telephone Hour" produceris - direktorius

filmavo Jaunimo Centrą ir ištraukas iš operos "Gražina". Jis ruošia vienos valandos "Bell Telephone Hour" programą pavadintą "Music of Chicago", kuriai žada panaudoti ir ištraukas iš Jurgio Karnavičiaus operos. Ši transkontinentalinė programa, kurią žiūrės virš 25 milijonų žmonių, yra planuojama sekančių metų sausio ar vasario mėnesiams.

FOTOMENININKAS TĖVAS KEZIS AMERIKIEČIŲ SPAUDOJE

Populiarus Amerikos foto žurnalas "Modern Photography" savo birželio mėnesio laidoje įdėjo išsamų reportažą apie lietuvių foto menininką Tėv. Algimantą Kezį, S. J., užvardintą "Dramatic Photos from Ordinary Scenes". "Tėvas Kezis mus gali kai ko pamokyti apie

foto meną", rašo redaktorius J. Scully, pristatydamas Tėvo Kezio fotografavimo pažinimą ir techniką šešių puslapių aprašime iliustruotame su šešiolikla Tėvo Kezio nuotraukų.

KULTŪROS BARAIRAŠO

Prieš keletą metų Maskva atėmė lėšas beveik visiems kūrinių profesijų rengimo skyriams Lietuvos aukštosiose mokyklose. Jau kadaį guodžiamasi, kad jau-jau ta žala būsianti atitaistyta, bet, pasirodo, vis dar tik žada... (Elta) STASYS PIEŽA

"Chicago-American" religinės srities redaktorius, kurio pastangomis labai dažnai būna išspausdinami straipsniai apie Lietuvą ir lietuvišką veiklą, rašo Lietuvių Informacijos Centrai, kad remiantis jo ilgu patyrimu žur-

TREJOS DEVMERIOS

VEDA DR. GUMBAS

KO DAR JIEM REIKIA?

Nasser skubiai telegrafuoja Brežnevui:
- Duokit mums ginklų! Bolševikas jo užklausa:
- Mielu noru, bet kokių ginklų Izraeliui dar trūksta?

SAVIŠVIETOS PRIEMONĖ

Kalbasi du bičiuliai.
- Niekas taip nepadeda žmogui lavintis, kaip televizija, - sako vienas.
Kitas suabejoja:
- Ar gi?
- Ir dar kaip. Kai tiksliai žmona įjungia televizorių, aš tuojau išbėgu į kitą kambarį ir skaitau knygą...

BIGAMISTAS

Tėvas virtuvėje plauna lėkštes. Įbėga su knyga rankoje sūnelis.
- Tėte, kas yra bigamis tas? - jis klausia.
- Tai toks žmogus, kuris plauna lėkščių dvigubai, ne gu aš.
- Kodėl?
- Tai todėl, kad jas palieka nešvarias ne viena, kaip tavo, bet dvi mamos.

KODĖL TĖVAS MAŽAS?

Juozuko dėdė buvo didelis ir šauniai atrodęs, tuo tarpu jo tėvas buvo mažas ir kuklus.

Vieną dieną Juozukas klausia savo mamą:
- Kodėl dėdė Jurgis toks didelis ir smagus?
- Todėl, kad jis mažu būdamas buvo geras vaikas ir jo tėvas dažnai nemušdavo. Jį Dievas mylėjo ir leido jam išaugti, - paaiškino motina.

- Tai turbūt mano tėtė gaudavo lupti kasdieną nuo savo tėtės.

KOKTEILIS IŠ SENOVĖS INDŲ POEZIJOS

Paimk rožės lapelio lengvumą, stirtos akių užburiantį žvilgsnį, saulės spindulio linksmumą, rasos asarėlę, pavasario vėjelio nepastovumą, pavo pasipūtimą ir blizgesį, kregždės skrydžio grakštumą, pridėk daimanto kietumą, aitrų medaus saldumą, tiagro žiaurumą, liepsnos karštį, ir viską gerai sumaišyk - ir išeis moteris...

Naktį miegu pūkiai, bet užtat įstaigoje negaliu sumerkti akių

joms, kūrėsi jų organizacijos ir spauda.

Vieninteliai per tą laiką nesiorganizavo gyviausi mūsų visuomenės raidos žmonės - žurnalistai.

Šiandien gyvenančių apie 100,000 tautiečių Argentinoje, Brazilijoje, Urugvajuje ir kitose šio žemyno vietose ir laiko tris lietuviškus savaitraščius, apie kuriuos spiečiasi kelios dešimtys gabių spaudos žmonių, ypatingai apie Argentinos Lietuvių Balsą, - Pietų Amerikos lietuvių spaudos veteraną.

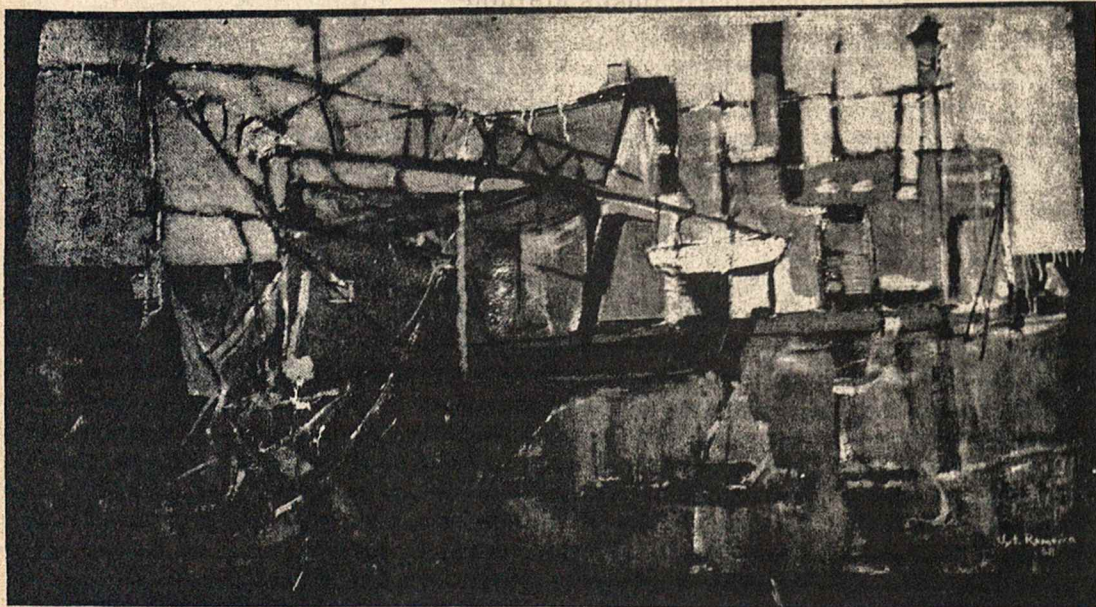
Bet metai po metų, gausėjant jaunosios kartos spaudos žmonėms, svarbu organizuotis. Lengviau praverti vietos redakcijų duris yra pagrindinis motyvas apsiungti į vieną stiprų vienatį, su kuriuo skaltytųsi vietos kraštų spauda ir institucijos, rašant opiausiais lietuvių ir Lietuvos interais, o taip gi kad ne vien kurstyti Lietuvos bylos gyvybingumą, bet kartu pažadintų jaunosios kartos spaudos žmones tapti gerais lietuviškos dvasios puoselėtojais.

Antra priežastis - žinių objektyvumas, kurio dabar trūksta rašantiems kad ir "Eltos" biuleteniui, tendencingai, priduodant vienos politinės grupės naudai nušvietimą.

Neturint autoritetingo asmens atstovauti Pietų Amerikos lietuvių informacijai, A. Liet. Žurnalistų S-ga imsis tos misijos prideramai ir bešališkai.

P. A. Liet. Žurnalistų S-ga kuriame grynai demokratinę.

Albinas Gumbargis.

VYTAUTAS REMEIKA

ZEMSEME (aliejus)

GIRLS IN TERRIBLE 1964 Pr. Baltuonis. Medžio skulptūra.

PONAS TEISĖJAITIS

ARBA

PASAKOJIMAS APIE LIETUVĄ IR ŽEMAITIJA
PIRMAS SKYRIUS

VIDUTINIS KLASĖS BAJORŲ SEIMA

Atkelta iš 3-čio puslapio.

valstiečius. Teisybė, niekas jam nekludai gauti valstietį, kiek tik jis nori... Valdžia į tai nesikiša, nėra šiuo atžvilgiu jokių įstatymų... Ne, klystu... Yra įstatymas!.. Aš jaučiu jį savo širdyje... Įstatymas būti teisingam... Jaučiu, jog valstietis yra toks pat žmogus, kaip ir aš. Bet aš jau esu jo savininkas, jis - mano nuosavybė... Ne! Taip negali būti... Žmogus - žmogaus nuosavybė! Kaip tai atrodo barbariškai! Dėl ko gi prigimtis būtų turėjusi vienus žmones šitaip nuskriausti, o kitus palaiminti? Ne, šita teisė nesiremia prigimties teise. Tai maskvėniška* pažiūra, barbariška, nežmoniška; mano įsitikinimai niekuomet tokie nebus. Vis dėlto turi būti kokia nors priežastis, dėl kurios valstietis dirba savo dvarininko naudai... A, juk aš jam duodu žemę, butą. Toji žemė priklauso man, todėl ji turi duoti man naudos.

Šitaip mąstė jaunuolis, kuriam taurus instinktas buvo beatskleidžias tikrąją valstietį ir poną saistančių ryšių esmę. Tačiau jo išsilavinimas, igitas tokios, kaip maskvėnų, valdžios sąlygomis, pripratimas ir kasdieniniai pavyzdžiai neleido jam dar pasiekti tikrosios tiesos, priešingai, kaip matome, stūmė jį į sofizmų

kelią. Tačiau patenkintas, kad atrado, kaip jam rodėsi, siūlo galą, Teisėjaitis mąstė toliau.

Kad būčiau teisingas, o tokiu būtinai noriu būti, turiu įvertinti žemę, duodamą valstiečiui, apskaičiuoti teisingą procentą, įvertinti pinigais valstiečių darbinės prievolės ir suderinti viena ir kita. Kartą šitaip padarius, niekuomet daugiau nebekeisti. Taip, taip, savo dvare turiu šitaip padaryti, ir tuoj pat atsivežu matininką (kaip Lietuvoje sakoma, geometrą), permatuju savo kaimą, išskirstau margais, išdalinu, nustatau vienodą lažą ir niekados nebepareikalausiu nė vienos dienos daugiau. Taip, aš noriu būti ir būsiu teisingas. - Skaistus jaunuolio veidas spindėjo patenkintas, kad išsprendė klausimą, kuris jį seniai slėgė.

- Ak, tas senis S., kaip jis mane pykdė... Kokios barbariškos pažiūros... kokios laukinės mintys!.. Taip, anais laikais jie visi buvo tokie, toks buvo ir mano tėvas. Valstietį jie vertino mažiau už galviją. Jų Lietuvos statutas¹⁸ nebaudžia net už valstiečio užmūšimą. Piniginė bausmė, vadinamoji išpirka, buvo visa bausmė¹⁹. Koks barbariškas! Visai neapgailėstauju, kad tas Statutas, nors jis ir yra protėvių teisės paminklas, nebegalioja baudžiamosioms byloms²⁰. Tai yra gyvas mūsų tėvų barbariškumo liudininkas... Bet ką jis man kalbėjo, kad bajorai pasikvietė maskvėnus... A, taip! Targovicos konfederacija... tai tiesa. Jie patys juos pasikvietė, o juk tai buvo lenkai... lenkų bajorai! Kokie nenaudėliai! Kokie niekšai²¹!.. Brangi tėvyne! Kodėl meilė tau taip giliai jaugusi į mano širdį? Aš tavęs jau nebemačiau, tavo gyvavimo istorija liudija apie tokius dalykus, kuriuos prisiminus kyla pyktis. O vis dėlto aš tave myliu, aš atiduodu savo gyvybę, kad tik tu gyvuotum, bet ne tokia, kokia kadaise buvai. Ne! Dabar mes tvarkytumės kitaip. Visi šalies gyventojai, neišskiriant nė valstiečių, būtų globojami įstatymų. Valstietis eitų lažą, bet teisingą, pagal du-

tos jam žemės kiekį. Ponas negalėtų jo išvaryti, ponui nubauti būtų teismas.

Daugiau bus.

18. Lietuvos statutas - XVI amž. sudarytas Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės teisinys, pakeitęs ligi tol atskirose valstybės srityse veikusių vietinių papročius ir teisę, valstybinę, civilinę ir baudžiamosios teisės kodeksas, kuriuo Lietuvos bajorai, naudodamiesi po Liublino vykusiu tolesniu karaliaus valdžios silpnėjimu, įformino ir įtvirtino savo diktatūrą ir neprivilegijuotų luomų beteisiskumą ir išnaudojimą. Trečioji Lietuvos statuto redakcija (1588 m.) su vėlesniais papildančiais įstatymais, seimų priimtais iki 1788 m., ir su tam tikrais apribojimais, caro valdžios įvestais, galiojo buvusioje Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės teritorijoje iki 1840 m. rugsėjo 9 d. Sudarymo metu Lietuvos statutas atliko feodalinės visuomenės poreikius, bet XIX amžiuje, kai jau egzistavo pažangesnis Napoleono kodeksas (1804 m.) - „klasikinis buržuazinės visuomenės įstatymų sąvadas“ (F. Engelsas), veikęs nuo 1807 m. ir mūsų Užnemunėje, Lietuvos statuto normos, suprantama, buvo virstę anachronizmu.

19. Pagal III-jį Lietuvos statutą (1588 m.) bajoras, be priežasties nužudęs paprastą luomo žmogų ir sugautas nusikaltimo vietoje, turėjo būti baudžiamas mirties bausme (XII sk. 1 art.). Šio straipsnio taikymą gyvenime apribojo ir sunkino visa eilė procesinių reikalavimų. Reikėjo patvirtinti kaltinimą priešai paties ieškovo ir 6 liudininkų, iš kurių du turėjo būti bajorai. Jeigu prisieks tik liudininkai nebajorai, tuomet žudikui bajorui taikoma tik piniginė bausmė - išpirka arba galvos mokestis - 25 kapos grašių. Pagaliau, jeigu pats žudikas ras du liudininkus, kurie drauge su juo prisieks, jog valstietis buvo nužudytas ginantis nuo jo, tai bajoras žudikas ne tik nebaudžiamas mirties bausme, bet atleidžiamas ir nuo piniginės bausmės.

1768 m. seimas paskelbė, įrašydamas ir į pagrindinius valstybės įstatymus (vad. kardinalines teises), jog bajoras, tyčia nužudęs valstietį, privalo būti baudžiamas nebe pinigine bausme, o turi atsakyti savo paties galva, kaip ir už bajoro užmušimą.

20. Autorius, matyt, turi galvoje tai, kad, prijungus Lietuvą prie Rusijos, 1794.XII.17 d. generalgubernatoriaus Repnino manifestu buvo panaikinta mirties bausmė ir tardymai su kankinimu. Be to, Lietuvos statutas nebuvo taikomas carinių valdininkų byloms, o pagal 1828.VII.11 d. įsaką - ir byloms dėl pabėgusių baudžiuninkų priėmimo ir laikymo.

21. Zr. 13 paaiškinimą.

* Degdamas neapykanta maskvėnams, jaunuolis pamiršta, jog tai jo tėvų ir protėvių pažiūra. Mat, visa, kas barbariška ir nežmoniška, ano meto jaunimo supratimu, turėjo būti kilę iš Maskvos.

Tautiečiai aplanke "Nepriklausomos Lietuvos" leidyklą /iš kairės/: Daktarė ir inžinierius pp. Pacevičiai iš Adelaidės Australijoje / Juozui Gražui užsake minkų palta/, J. Mačionis, atlydėjęs tabako fermerį iš Rodney, Ont., Al. Kojelaitį; Pr. Sušinskas, buv. montrealietis, dabar gyvenęs Los Angeles, Kalifornijoje su jį atlydėjusiu NL karmynu p. J. Burba; Ponas Petruska, atlydėjęs Ponus Ročius iš Hamiltono, kurie visa šeima lankė parodą, o po to išvyko lankyti Kanados sostinės-Otavos; hamiltonietis J. Butkevičius su jį atlydėjusiu montrealiečiu Juozu Skuču; ir torontietis p. Kantvydas. Visi jie yra, malonu pasakyti, NL skaitytojai. Kai kurie jų, kurie buvo reikalingi nakvynių, jas gavo per Nepriklausomą Lietuvą. Neprikl. Lietuvos leidykloje taip pat lankėsi rašytojas "Draugo" laureatas Pranas Naujokaitis su Ponia, Montrealyje viešėję lankydami Pasaulinę Tarptautinę parodą.

TAUTOS ATSTOVAVIMAS /atkelta iš 3 psl./
goms) padarydavo tautos Lietuvos v. tautą. Pvz., vardu sprendimą, tai tuo Petrapilio lietuvių seimo jos atstovaudavo visą (1917) nutarimai arba Lie-

tuvių Vilniaus 1917. IX. 18 - 23 d. konferencijos nutarimai reikia laikyti visos mūsų valstybinės tautos valios pareiškimais.

Tie nutarimai-tai t. atstovų nutarimai.

Kadangi tų atstovų visi valstybės žmonės tada betarpiškai nerinko, tai jie savo nutarimus tautos vardu darė ne pagal tautsuteiktą jiems įgaliojimą, vad. mandatą, o tautos reprezentacijos teise (teisinis terminas, kurio plačiau čia neaiškinsiu).

Lietuvos Taryba buvo sudaryta minėtosios Vilniaus konferencijos irgi tautos reprezentacijos teise). Ji (LT) irgi veikė, kaip mūsų tautos atstovė, reprezentacijos pagrindu. Tuo pagrindu ji atstatė ir Lietuvos valstybę. Tas labai aiškiai parbrėžia ir 1918. II. 16 d. Neprikl. Akto šiais žodžiais: "Lietuvos Taryba, kai po vienintėlę lietuvių tautos atstovybę, remdamos pripažintą tautų apsisprendimo teise ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu... skelbia atstatant nepriklausomą demokratiniais pamatais

sutvarkytą Lietuvos valstybę (m. pabr. - P. Str.)".

Talgi Liet. valstybinę tautą prieš valstybės įsteigimą ir ją steigiant atstovavo politinės grupės.

II. - Kas atstovavo Lietuvos valstybinę tautą mūsų valstybės nepriklausomybės metu?

Lietuvos konstitucijoje (1922 m. ir 1928 m. paragr. I) pasakyta, kad "su-

vereninė valstybės valdžia priklauso Tautai" arba kad valstybės "suverenumas priklauso tautai (1938 m. Konst. paragr. I).

Bet visiems aišku, kad pati valstybinė tauta, t. y. visi valstybės žmonės (piliečiai) negali gi betarpiškai vykdyti tos valstybės valdžios. Todėl ir tuo metu, kai valstybė buvo laisva, ji buvo reikalinga

tautos atstovybės (tai suvereninei valstybės valdžiai tautos vardu vykdyti).

Tokią tautos atstovybę mes ir turėjome neprikl. Lietuvoje, ypač gi jos demokratinio valdymosi metu (iki 1926 m. gruodžio 17). Ją sudarė ypač gi pačios tautos rinktieji atstovai, Seimas, legislacinės valdžios organas.

Talgi, Liet. nepriklausomos valstybės veikimo metu tautai atstovauja valst. organai įstatymų numatytu būdu.

III. - Kas atstovauja valstybinei tautai, Lietuvą okupavus svetimai jėgai, dabar Sovietams?

Šiuo metu mūsų valstybinei tautai atstovauja politinių grupių, kaip tautos politinės minties reiškėjų ir vykdytojų, sudarytas Vyrtausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, Vilkas.

Apie Vliko teisinius pagrindus ir jo vykdomą tautos atstovavimą žiūr. str. pr. nr.

PIRMOJI INFORMACIJOS CENTRUI AUKA

Kun. Kęstutis V. Žemaitis, šv. Jurgio lietuvių parapijos Clevelande vikaras, atsijuntė pirmą \$10.00 auką Lietuvių Informacijos Centrai sveikindamas ir remdamas LIC darbą. Nemažesnės vertės auką yra kun. Žemaičio labai kruopščiai surinkta 10 puslapių statistika apie lietuvių kunigus Amerikoje, kurių dvi kopijas jis prisiuntė Informacijos Centrai. Lietuvių Informacijos Centro adresas yra: 5620 S. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636, tel. (312) REpublic 7-8400.

P. J. KARVELIS, 7026 S. Claremont Ave., knygų ir plokštelių leidėjas, prekybininkas ir didelis lietuvių kultūros puoselėtojas pažadėjo visokeriopą paramą LIC ir įsijungė į LIC narius - rėmėjus paaukodamas \$100. J. Karvelio prekybos įstaiga, kurią dabar sumanią veda Diemantė ir Saulius Grėbliūnai, randasi 2501 W. 71st St.

EXPO 67

Išnuomuojami kambariai šalia Pasaulinės Parodos vietovės, yra vietos mašinai parkuoti.

Skambinti tel. 674-7038 126 De Taurine, Longueil, Montreal, P.Q.

DEMESIO LIETUVIAMS

Tarpininkauju lietuviams apistojimo vietos reikalų pasaulinės parodos EXPO 67' metu (28.4. - 28.10.1967).

Rašykite pageidavimus NL arba žemiau nurodytu adresu: a/ kuriuo laiku, b/ kiek laiko, c/ keliems asmenims apistojimas reikalingas. Jums bus nurodytos sąlygos bei kitos detales ir pagal jas padarysime sutarimą, galimai patenkinant Jums jūsų pageidavimus.

Pr. Paukstaitis 8995 Godbout, LaSalle, Montreal, P.Q. tel. 365-0311.

SIUNTINIAI LIETUVON KAUFMAN'S WOOLLENS & TEXTILES

WHOLESALE & RETAIL
4115 ST. LAWRENCE BLVD. MONTREAL, QUE.

TEL. VI-2-5319.

IŠ ČIA PASIŪSIT SIUNTINIUS SAVO GIMINĖMS PILNAI GARANTUOTOMIS

URMO KAINOMIS 30% 40% ŽEMIAU RINKOS KAINOS

- TURIME GERIAUSIOS ANGLIŠKOS VILNONĖS MEDŽIAGOS VYRIŠKIEMS IR MOTERIŠKIEMS KOSTIUMAMS, PALTAMS, SUKNELEMS IR ŠILKINĖS - Brocade & Dainty MEDŽIAGOS.
- DIDŽIAUSI PASIRINKIMĄ KAŠMIRO, NAILONINTŲ IR ŠILKINIŲ SKARELIŲ, SVEDERIŲ IR VISA KITA ŠEIMOS REIKALAMS.
- TAIP PAT PRIMAME UŽSAKYMUS VYRIŠKIEMS KOSTIUMAMS - Made to measure IŠ GERIAUSIŲ ANGLIŠKŲ MEDŽIAGŲ. KAINA \$50.-, extra kelnės \$12.-

SAVININKAS CH. KAUFMANAS, buvęs audinių fabriko "Litex" vedėjas Kaune. Laisvai kalba lietuviškai.

PLATINKITE "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ"

- Specialistas dokumentų sudarymui iš Lietuvos giminėms atsilankyti

MICHEL KARGER.

- Jau laikas pradėti registravimąsi norintiems 1968 m. skirti į Vilnių - Lietuvą.

ADRIA TRAVEL SERVICE

3968 St. Lawrence Blvd.
Montreal, tel. 844-5292.

TEL. 766-5827

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE ST., MONTREAL 20, QUE.

MOKA už:

Depozitus 4.4%
Numatyta už šerūs 5 1/4%
Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 bendros santaupų sumos.

IMA už:

Nekiln. turto paskolas 7%
Asmenines paskolas 7.6%
Investicines paskolas 8.4%
Pigūs paskolų draudimas iki \$10,000.

KASOS VALANDOS:

1465 DE SEVE:
Sekmadieniais 10:30 - 12:30 val. (uždarytas liepos ir rugpjūčio mėnesiais)
Darbo dienomis: 10:00 - 3:00 val. kasdien.
Vakare: trečiadieniais ir penktadieniais 7:00 - 9:00 val.

ROSEMOUNTO SKYRIUS:
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545.
Diena: penktad. 1:00 - 6:00 val.
Vakare: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais 7:00 - 9:00 val.

Johan Tiedman Reg'd DIRBU VISŲ RŪŠIŲ BALDUS PAGAL UŽSAKYMUS

1092 Clark Street /prie Dorchester/, Montreal, P.Q.
TEL: 861-3032, vakare - 254-6898. /Kalbame lietuviškai/.

Universal Cleaners & Tailors

- Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius.
- Siuvu naujus pagal užsakymus vyriškus paltus, kostiumus ir kelnės.
- Aukštos kokybės medžiagos.

239 FOURTH AVENUE B. KIRSTUKAS

Tel. 769-2941

Baltica Investment Corp

Autorizuotas kapitalas \$120,000
J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966-44 Ave. Rmt.
Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėse.
Už indėlius mokame 8% dividendo.

BALTIC WOODWORK CO.

DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABITAI IR KITI ĮVAIRIOS MEDŽIO DIRBINIAI.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUCIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884.

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd

SAV. G. DESROCHERS

Taisau ir dažnu lengvas mašinas
7717 GEORGE LASALLE, QUE.
(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos“ redakciją)

Tel.: garažo 368-0500
namų 368-4203

LAIKRODININKAS

ANTANAS ŽUKAS
1855 Wellington Street
Tel. WE 2-0644.

TAISAU IR PARDUODU ŽEMOMIS KAINOMIS LAIKRODŽIUS IR JUVELYRUS.

VYKSTANTIEMS PASAULINĖ PARODA MONTREALYJE

- Išnuomuojami 6 kambariai rezidenciniame rajone, netoli nuo parodos. Kaina nuo \$6.00 dienai.
- Vieta parkavimui.

J. Skučas, 6966 - 44th Avenue, Rosemont,
Montreal 36, P.Q.
Tel. (514) 722-6152

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy

PRESCRIPTIONS
Baby needs - Cosmetics - Articles pour bébés - Cosmétiques
Livraison gratuite 7 jours par semaine - Free delivery 7 days a week
Naujamiesiems reikmenys - Kosmetika - Pristatymas visas 7 d. savaitėje
BOOKS - LIVRES
SPAUSDINIAI

7581 CENTRALE, coin - corner 2e AVENUE 365 0770 LASALLE

79 ir 81 St. Zotique Street E.,
Montreal. Tel. CR 7-0051.

Jony's Photo Studio

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTŲNOS
SUKAKTUVES MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS

1920 Frontenac St. Montreal, P.Q.

T. Laurinaitis.

ME 7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117-6th Avenue,

Lachine.

BELLAZZI - LAMY, INC.

DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Įsuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

unemployment insurance

/nedarbo drauda/ dabar apima beveik visus dirbančius

ŪKIUOSE, GYVULININKYSTĖJE, DARŽININKYSTĖJE, ŠILTNAMEIUOSE, DAIGYNUOSE, VAISIŲ, DARŽVIŲ IR GĖLIŲ AUGINTOJUS

DARBININKAI:

Jums svarbu sužinoti, ar galite gauti nedarbo apgaudos globą, kuri jau įvesta žemės ūkio ir daržininkystės darbininkams.

DARBDAVIAI:

Jei samdote darbininkus atsimin- kite, kad yra nuostatai, kurių privalote laikytis. Jūsų interesus tuoju sužinoti apie visas taisykles, liečiančias jūsų darbininkų nedarbo draudą.

Gaukite pilnas informacijas tuo- jau pat jūsų artimiausioj įstaigoj UNEMPLOYMENT INSURANCE COMMISSION GOVERNMENT OF CANADA

740011EP

LaSalle Automobile Inc.

DODGE-CHRYSLER-VAIANT
CORONET-CAMIONS DODGE

Pres. M.L. Daigneault
7635 Boul. LASALLE
LASALLE, P.Q.

Naujų: 366-7818
Naudotų: 366-5691

D.L.K. Vytauto Nepr. Klubas

2159-61 St. Catherine Street E. Montreal

- Išnuomuojama S A L E didesniai ar mažesniai skaičiumi asmenų: - vestuvėms, įvairiems paminėjimams, susirinkimams bei kitokiems rengimams.
- Kainos žemos, klubiečiams ir jaunimui nuolaida.
- Reikalui esant su pilnu patarnavimu: - virtuve ir indais, personalu ir gėrimais.

Kreiptis į Klubo administratorių J. Petrulį,
tel. 522-2353 arba 721-1656.

KLUBO SUKAKTIS
1907 - 1967

Telefonas 768-6679

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.
1205 CHURCH Ave., Verdun, Montreal.

T A U P Y K I R S K O L I N K I S
PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME
PARAMA
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
KAPITALAS SIEKIA TRIS MILIJONUS DOLERIŲ.
MOKAME DUODAME
4% už depositus, Morigičius iš 6 1/2%
5% numatyta už šėrus, Asm. paskolas iš 7%
Asmeninės paskolas duodame iki \$5,000. - ir morgičius valdžios nustatytą normą, 66% įkainuoto turto.
Visų narių gyvybė apdrausta santaupy dydį, bet nedau-
giau \$2,000. - Asmeninės paskolos, mirties atveju, apdrau-
tos iki \$5,000. -
Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenęs
Kanadoje.
Kasos valandos: Kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p.p.,
išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo
1 val 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val
p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
Būstinė: Lietuvių Namai - 1129 Dundas St. West,
Toronto 3, Ont. o Telefonas LE 2-8723.

SVEIKATOS KLINIKA—Health Clinic
Medicininis ir pooperacinis gydymas
Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika.
Ivairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir
garų vonios. Gydome ir psichologinę terapiją.
B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.
460 Roncesvalles Ave., Toronto Tel. LE 3-8008

Reportažas iš Toronto

"VANDUO PAVIRTĖS VYNU"

Sekmadienio pamaldų evangelijoje yra idomių gyvenimo išplovų, kurios būdingos ir šiai dienai. Kaip evangelija sako, ir tuomet buvę pasileidusių vaikų, kurie ne tik neklausė savo tėvų, bet tapę palaidūnais ir pabėgę iš namų. Nežiūrint palaidūniško gyvenimo, jiems pasitaikys, grįžtant namo, tėviška meilė nugalėjusi rūstybę ir vaikas išskės-
tomis rankomis priima-
mas atgal į gimtą pasto-
gę. Ir anais laikais gra-
žiai augę kviečiai turėję
piktžolį, vadinamų rau-
gėmis. Rūpestingas šei-
mininkas, kovodamas su
kenkėjais, išrinkdavęs
piktžoles ir degindavęs
jas užkurtame lauže. Ypač idomi toji vieta, kur
minimos vestuvės Gali-
lėjos Kannoje. Į vaišes
susirinkus svečiams pa-
aiškėjo, kad šeimininkas
neapsirūpinęs pakanka-
mai vyno. Laimei atsiradęs
vienas Svečias, kuris
padaręs iš vandens pui-
kaus vyno ir vestuvės
praėjusios pilniausioje
linksmybėje.

Vienas toks, gan gyve-
nimiškas evangelijos at-
vejis pasitaikė liepos
pradžioje ilgąjį savaitga-
lį Gerojo Ganytojo kopy-
čioje, 80 mylių nuo To-
ronto. Tik pasibaigus pa-
maldoms, gausiai susi-
rinkusiems žmonėms sto-
vinuojant ir šnekučiuo-
jantis apie, po nesiliau-
jančių lietuvių vandens ap-
suptą kopyčią, salėje vy-
ko netikėtini dalykai. Tar-
si iš žemės ten išdygo
baltai padengti stalai ir
jie apibiro lyg iš dangaus
krantinčia manna valgių
ir gėrimų pavidale. Vis-
kas panašėjo į tą evange-
lijos vietą, kur buvo sa-
kytas pamokslas nuo kal-
no. Tris dienas pamokslas
klausiems žmonėms pa-
maitinti surinktos 7 žu-
vys išvirto ir įvairius pa-
tiekalus, o penki kepaliai
duonos pasidaugino ir
pyragus ir pyragaičius.

Pasirodo, kad parapi-
jiečiai Petričių proga su-
manė kuo nors prasmin-
giau pasveikinti savo kle-
boną Petrą Ažubalį ir pa-
linkėti jam Ilgiausių Me-
tų. Tuo pačiu tarsi pa-
ženkinant vasarosimo
sezono pradžią, kuris
kiekvienais metais į
Springhursto vasarvietę
sitraukia žmones ne tik
iš Kanados, bet ir iš toli-
mesnių Amerikos vieto-
vių. S. Pranckūnas.

NOTARAS

ANTANAS LIUDŽIUS, B.L.
Bendradarbis V.S. Mastis, L.L.D.

Namų, farmų ar bet kurio verslo
pirkimo-pardavimo dokumentų su-
darymas, morgičiai, sutartys,
testamentai ir visi kiti teisiniai
reikalai.

408 RONCESVALLES AVE.,

TORONTO

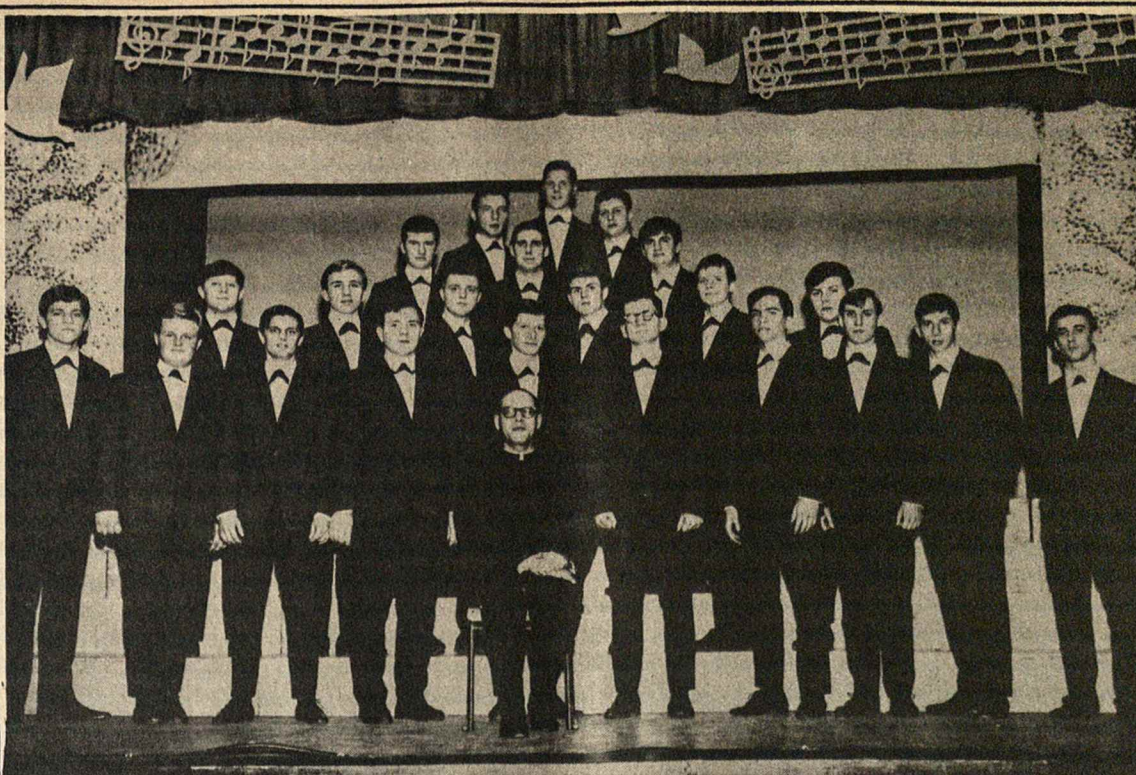
Margio vaistinės II aukštas.
Tel: Įstaigos LE 7-1708,
Namų CR 9-6166.

ANGLŲ KALBOS KLA-
SĖS ATIDAROMOS TO-
RONTE IR HAMILTONE
(Canadian Scene) - Onta-
rio vyriausybės pasiūlo
nekalbantiems angliškai
naujiems ateiviams į šį
kraštą anglų kalbos kur-
sus laisvai veikiantčius
keturis vakarus į savaitę
ir kurie tęsis šešias sa-
vaites. Pirmiau tokie kur-
sai veikė tik Toronte. O
dabar jau veiks ir Hamil-
tone. Klasės veiks nuo lie-
pos m. 10 d. ligi rugpjūčio
17 d. nuo pirmadienio ligi
ketvirtadienio, nuo 7:30 p.
p. ligi 9:30 p. p. Registra-
cija prasideda liepos m.
3 d. 7 v. p. p. Toronto Cen-
tral Technical School, 275
Lippincot str., o Hamil-
tone Secondary School,
192 Wentworth str. N. Pil-
nos informacijos galimos
gauti telefonu Toronte
365 - 2285, ir Hamiltone
527 - 5092.

Kursai organizuojami
Ontario Citizenship
Branch bendradarbiau-
jantis su Toronto ir Hamil-
tono Board of Education
ir yra vertingi naujiems
ateiviams visai kalbos
nemokantiems; nauji atei-
viai (kiek moką angliškai)
gali pramokti ir rašyti
savo darbo reikalui; vers-
lo žmonės ar profesijų
reikalingi anglų kalbos
žinojimo gali įsigyti žinių
pagal Kanados reikalavi-
mus; žmonės ir motinos,
kurių darbai yra namuo-
se ir kurios yra izoliuo-
tos nuo angliškai kalban-
čių.

Mokiniai stoja į kur-
sus bus talpinami į kla-
ses pagal jų kalbos žino-
jimą ir esamą reikalą.
Klasėse bus mokytojai
gavusieji jau apmokymą
specialiai šiems reika-
lams, kur anglų kalba yra
kaip antroji kalba.

Apie kursų vertę Hon.
Robert Welch, provincijos
sektorius ir Pilietybės
ministeris šitaip išsita-
ria: "Pirmiausiai patys
pagrindai tarimo, ir lavi-
nimas atminties, tai yra
anglų kalbos mokymas

Toronto lietuvių studentų vyrų choras su savo organizatorium ir vadovu
Kun. Bronium Jurksu.

kaipo antros kalbos, kuris
pabrėžia kanadišką tari-
mą ir kalbos ritmą. Tiks-
kas yra įpratinti naujus
ateivius ir suprasti ir pa-
tiems išsireikšti santy-
kiaujant su kanadiečiais
darbe ir gatvėj. Kursų po-
puliarumas didėja nes
pereitais metais juos lan-
kė Toronte 4000, 1961 bu-
vo tik 400. Nurodoma, kad
buvę kursų mokiniai re-
komendavo kitiems moki-
niams ir tai daugiau kaip
ketvirtadaliui. Ir prideda
Mr. Welch: "Koncentruo-
tos programos pirmeny-
bė kasdien mokantis yra
esminė. Pasiremiant be-
veik kasdien gautomis ži-
niomis, nauji ateiviai mo-
kosi anglų kalbos labai
greit. Išvadoje, nelieka
kliūčių gauti darbus, ženg-
ti pirmyn esamame darbe,
ir socialūs santykiai su
kanadiečiais. Ilgiau mo-
kantis nauji ateiviai ne-
pilnai valdą anglų kalbą
išėję šiuos kursus, ma-
žiau jausis svetimi kana-
diečiams. Jie pagelbės ir
žmonoms ir motinoms,
kurios sukasi tik apie na-
mus, ir kurios jaučia izo-
liaciją, tuo tarpu kaip jų
vyrų ir vaikų mokosi
angliškai ir kurie įeina į
kanadišką bendruomenę.
Imigrantams, kuriems
buvo ribotos galimybės
mokintis savame krašte,
psichologinis veiksnys,
kad jie gali mokintis nau-
jos kalbos, yra labai dide-
lis. Kalbinis priartėjimas
yra labai vertingas. Ir be
to, vaikai išmoka savo
gimtosios kalbos prieš
tai, kaip jie mokosi rašyti
ar skaityti".

SAULT ST. MARIE, ONT. NAUJIENOS

Nors šios korespon-
dencijos autorius dažnai
mūsų 75,000 "didmiestį"
pavadinu tolimu užkam-
piu, tačiau galima atrasti
ir kitaip kalbančių faktų.
Statistiniai duomenys ro-
do, kad S. S. Marie, Ont.
yra dešimtas savo didu-
miu miestas visoje Onta-
rio provincijoje, o šį var-
dą jau prieš 300 metų bu-
vo galima atrasti visuose
didiesniuose Š. Amerikos
žemėlapiuose.

Štai, rašydamas kores-
pondenciją, pasižiūri per
langą ir matai gražų,
aukštai iškeltą 20 milio-
nų dolerių tiltą, jungiantį
Kanadą ir J. A. Valstybes,
o taip pat kelioliką dau-
giau išpūdingų pastatų,
kurių tarpe yra ir \$800,
000, - nauja biblioteka, pa-
statyta Kanados valstybės
100 metų egzistavimo su-
kaktųjų (centennial) pro-
ga.

Šiuo laiku miesto val-
dyba planuoja prie St. Ma-
ry upės statyti 6 didžiū-
lius, nuo 11 iki 15 aukš-
tų gyvenamųjų butų pastatus,
(atseit "apartamentų blo-
kus"), kurie, aišku, pagr-
žins miestą ir duos mies-
to iždai apie \$150,000. -
papildomų mokesčių per
metus.

Patys du naujausi mies-
to pastatai Kanados šimt-
mečio sukaktuvių proga
yra turistų informacijos
centras ir "Woshghae-
gen", kaštavę per \$200,
000.

Šis paskutinis perskai-
tomas žodis reiškia kai-
lių prekybos punkto (tra-
ding post) vardą pastaty-
tą lygiai taip, kaip tokius
statydavo prieš 300 metų
visoje Kanadoje, kuris,
kaip spėjama pritrauks
daugelį pravažiuojančių
turistų, kurie už \$1. - bū-
sią įleidžiami Woshghae-
geno vidun.

Kas pikčiausia, tai ap-
lankiusiems šį indėnišką
fortą svečiams, net ir ne-
paklausius, užlipdomas šis
keistas žodis didelėmis
raidėmis skersai užpaka-
linį automobilio langą.
INFORMACIJŲ CENTRE

Jeigu nori mūsų miesto
lietuviškas naujienas su-
žinoti, tai užtenka nueiti
į labai populiarią aludę
"ant kumpo" arba plieno
darbininkų unijos "atsi-
gaivinimo" patalpas, kur
visą laiką daugiau ar ma-
žiau mūsų tautiečių atra-
si.

Toliau trumpai paduo-
dama paskutinės ten nu-
girstos naujienos.

1. Laikė paskutinio mė-
nesio du tautiečiai - A. Va-
nagas ir K. Slizys įsigijo
naujus automobilius.

2. Į mūsų mieste gyve-
nusio kunigo Liongino Ke-
mėsio (Manitouwadge, Ont.
parapijos klebono - apie
250 mylių į šiaurę nuo
čia) 25 metų kunigystės
paminėjimo iškilmes bu-
vo atvykę nemaža sve-
čių iš įvairių vietų.

Vienuolika savaitę nu-
sitęsęs streikas vietinia-
me vamzdžių fabrike
(Mannesmann Tube Co.)
pasibaigė, bet kol darbi-
ninkai pakeltu atlyginimu
atsiims prarastas laike
streiko algas, tai labai
daug vandens nubėgs St.
Mary upe.

4. Užbaigimui patį ko-
respondentą liečianti
naujiena ir maloni staig-
mena, tai neseniai gauta
graži dovana, pati nauja-
sia žinomos rašytojos A-
lės Rūtos knyga "Žemės
Šauksmas", aprašo vieno
lietuvių savanorio šeimos
tragediją ir baisiuosius
birželio išvežimus.

Norintiems šią idomią
knygą įsigyti reikia pa-
siųsti \$4. - adresu: Mr. A.
Lukas, 1007 Melvin Ave.
Oakville, Ont. Korespond.
KĖDAINIUSE

PASTATYTAIS
Sovietų Sąjungos chemi-
jos kombinatas jau paga-
mino milijoną tonų sieros
rūkšties. Gaminys eks-
portuojamas Anglijai, Ju-
goslavijon ir kitur. Mas-
kvos kolonializmo advo-
katai Vilniuje įrodinėja,

kad tai "Lietuva ekspor-
tuoja savo gaminius", nors
ir žinoma, kad eksporto
monopolis yra Maskvoj.
Kas iš tos eksportinės
gamybos nubyra Lietuvai,
- "valstybinė paslaptis",
net paslaugiesiems tei-
sintojams neprieinama
patikrinti. (Elta)

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.
Leidžia Varpininkų leidinių fondas
Redaktorius Vytautas Bildešas.
Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.
1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.
Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO KELEIVIS?

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti peikia, bet
visi mėgsta skaityti?

KELEIVY žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam
nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti. Teisingo-
mis žiniomis iš visur /jame daug žinių ir iš Kana-
dos/, aiškiu ir atviru pasisakymu laikraštis per 65
metus pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

KELEIVY rasite patarimų teisiniais ir kitais
klausimais, gražių apsakymų, eilėraščių ir tt: Jis
turi ir moterų skyrių.

METINĖ PRENUMERATA KANADOJ IR KITUR
TIK \$5.00

Laiškus ir prenumeratą adresuokite:

KELEIVIS
436 Broadway, So. Boston, Mass. 02127, USA.

VASARINĖS SPECIALIOS KAINŲ NUOLAIDOS Į LIETUVĄ

- Muitas ir visos pasiuntimui išlaidos yra apmokamos, kad gavėjui nereikėtų mokėti.
- Pasiunčiami geriausios rūšies daiktai.
- Norėdami sutaupyti pasinaudokite kainų sumažinimu.
- Atsiminkite, nors yra vasara, bet kol jūs gimines ten gaus dovanas, jau bus ruduo ar žiema ir todėl labiau bus vertingesnės šios dovanos:

ITALIŠKI NAILONINIAI LIETPALČIAI:

1 lietpalčio pilna kaina.....	\$23.40
2 lietpalčių " "	\$36.30
3 lietpalčių " "	\$51.20

Šių lietpalčių - vyriškų ar moteriškų spalvos yra šios: mėlyna - jūrininkų, tamsiai žalia, tamsiai ruda arba juoda. Jūs galite užsakyti vien tik lietpalčius šia nurodyta kaina arba dar pridėti kitų žemiau nurodytų daiktų padidinti pakietui.

NAUJIENA!

Taip pat jūs galite užsakyti sau nuostabią puikių itališkų nailoninių lietpalčių, kurių labai žema kaina - tik \$12.90 už lietpalčių ir pristatymas nekainuoja į kiekvieną vietovę USA.

SPECIALIAI BATAI:

2 poros batų geriausios odos (vyrų ar moterims), pilna kaina.....\$33.80

MEZGAMOJI VILNA

Geriausios rūšies mezgamoji vilna, kuri labai mėgiama USSR - 3 1/2 svaro pilna kaina.....\$31.50

VYRIŠKAM KOSTIUMUI MEDŽIAGA 3 1/2 yds,

100% vilnonė, visų spalvų, pilna kaina.....\$31.50

MOTERIŠKAM ŽIEMINIUI PALTUI MEDŽIAGA 3 yds,

100% vilnonė, visų spalvų, pilna kaina.....\$33.80

VYRIŠKAM ŽIEMINIUI PALTUI MEDŽIAGA 3 yds,

100% vilnonė, visų spalvų, pilna kaina.....\$36.50

SPECIALIAI A - I.

Vyriškam kostiumui medžiaga 3 1/2 yds, 100% vilnonė, visų spalvų ir pamušalui pritaikytos 3 yds satinos,

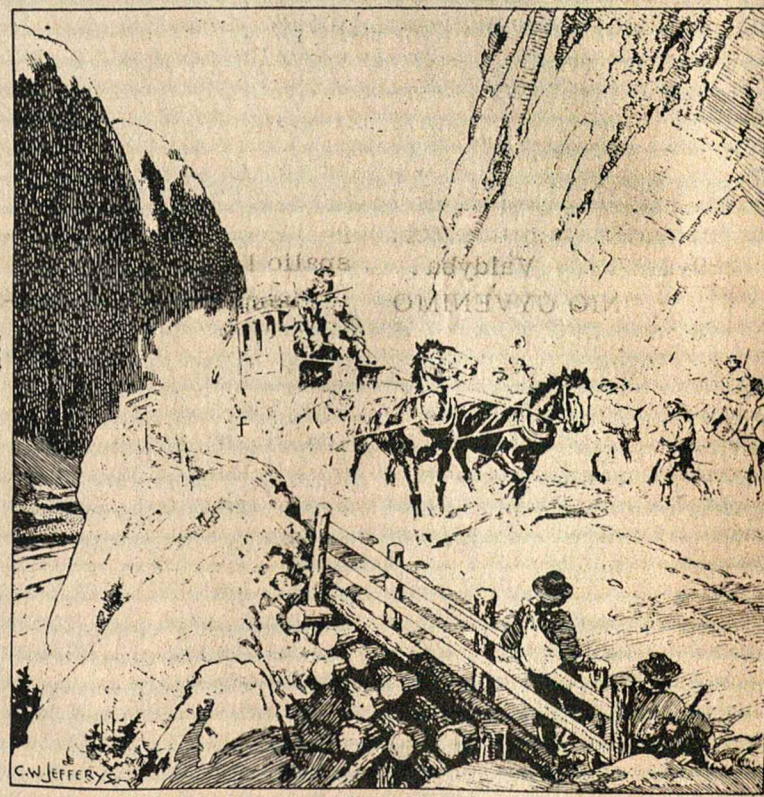
1 nailoniniai marškiniai, pilna kaina.....\$43.80

MOTERIMS EKONOMIŠKAS SIUNTINYS:

3 yds žiemiskam paltui medžiaga, 100% vilnonė, visų spalvų, ir 3 yds žieminiams suknėlėms medžiaga 100% vilnonė, visų spalvų, pilna kaina.....\$48.50

- Prašykite mūsų neapmokamo katalogo, kuriame yra daug daugiau vasarai pasirinkti specialių daiktų.
- Užsakykite dabar!

Užsakymai priimami tiesiog -
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
New York, N.Y. 10010, USA.

C. W. Jefferys (9) Copyright—From the Imperial Oil Collection

Iš netolimos Kanados praeities.

SUSIVINIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraustiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVINIJIMAS nieškos pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudęs tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudos mokeskis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje Metuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjų ir jie plačiau paaiškins apie Susivinijimo darbus.

Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30 Street, New York, N. Y. 10001

HAMILTON

Geriausia taupyti ir skolintis tik
Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyve TALKA
21 Main St. E., Kamb. 203, Tel. 528-0511.

Darbo valandos:	Aukšti nuosimčiai už indėlius.
Pirm. 9-3 val. p.p.	Prieinamos skolinimosi sąlygos.
Antr. 9-1 ir 5-8 val. p.p.	Nemokamas CUNA gyvybės ir paskolų draudimas.
Trec. 9-3 val. p.p.	Pilnas čekių patarnavimas.
Ketv. 9-3 val. p.p.	Užtikrintas indelių saugumas.
Penkt. 9-1 ir 5-8 val. p.p.	Malonus lietuviškas patarnavimas
Sest. 9-12 val. dienos.	

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave. Pranciskonų parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

Jubilatai Juozas ir Juozas Kažemėkai /žūr. Hamiltono kronikā/.

GRAŽIOS VESTUVĖS

Liepos 1 d. Aušros Vartų par. bažnyčioje, p-lė B. Kybartaitė ir dr. Vaidotas Kvedaras gražiomis iškilėmis sukūrė lietuviškos šeimos židinį. Abu jaunieji praeityje gražiai reikišėsi lietuviškam kolonijos gyvenime, dirbdami organizacijose ir meniniuose vienetuose. Dr. V. Kvedaras yra vieningas dantų gydytojas Hamiltone. B-nės v-ba jaunajai porai linki gražiausios sėkmės naujam gyvenime.

KANADOS 100 - ČIUI paminėti Hamiltono miestai buvo paskirti liepos 1 d. ilgis savaitgalis. Atlikta gatvių parada su muzika ir kitomis pramatinėmis, kurias išpildė ir paskiros tautybės.

Dundurn parke, pagal 100-čio projektą, atremontuotas istorinis muziejus ir su didžiulėmis iškilėmis atidarytas publikai. HAMILTONO LIETUVIUS aplanko liudnos žinios iš pavergtos Lietuvos. Liepos 2 d. A. Vartų par. nuolatinių choristų V. Miškinį aplankiusi telegrama pranešė apie jo brolio mirtį. B-nės v-ba V. Miškinį ir artimuosius nuosirdžiai užjaučia.

HAMILTONO SKAUTAI užbaigiami veiklos sezoną, birželio 24-25 dienomis turėjo gražią išvyką pp. Augustinavičių ūkyje. "Nemuno" tuntas, pernakvojęs pušų prieglobstyje, sekmadienį susilaukė ir sesių širvintiečių. Gražiai praleidę dieną sveikam ore, vakare susikūrė tradicinį skautų laužą, sutarė vėl visiems susitikti jau vasaros stovykloje "Romuvoje".

Ponai Augustinavičiai, turėdami gražią nuosavybę, dažnai ją dalinasi su skautiškuoju jaunimu. Už tai, skautai jiems reiškia nuosirdžią padėką.

"GYVATARAS" ir šiais metais užsiregistravo dalyvauti Kivano Festivalyje, kur kiekvienais metais su taut. menu

pasirodo daugelis pasikartojimų. Miela, kad "Gyvataras", nors ir būdamas labai užimtas, niekada neatsisako patarnauti lietuviškiems reikalams. Pagarba miellajam "Gyvatarui" ir jo vadovei G. Breichmanienei.

V. P. GEGUŽINĖ ŠALPAI SĖKMINGA

nes davė 150 dol. pelno, betgi svečiais nebuvo gausi.

Dėl nepalankaus oro numatyta programa buvo sutrumpinta, o neskelbta - šurprizinė visai nebuvo parodyta.

Gegužinės virtuvėlės labai daug ir kruopščiai dirbo ponios: A. Pilpavičienė, A. Pulianauskienė ir Choromanskienė. Kavutei skanius pyragaičius iškepė ir gegužinės reikalams aukėjo ponios: Mureikienė, Zurlienė, Barjoraitienė, Pilpavičienė, Choromanskienė ir Rimkuvienė. Laimėjimų bilietus vietoje platino nuosirdžiai ir labai sėkmingai įvairių sambūrių darbuotoja veikli E. Gudinskienė. Čia išvardintoms ponios komitetas reikišia nuosirdžią padėką.

Pinigines premijas burtų keliu laimėjo: P. Latauskas-5, -dol. bil. nr. 124, K. Jurgelis-10, -dol. b. nr. 57, Z. Gasinienė-15, -dol. b. nr. 417 ir S. Žvirblys-20, -dol. b. nr. 409, P. Latauskas savo laimiką 5 dol. paaugojo šalpos Fondui. Laiminguosius sveikiname, o p. Latauskui reikiame nuosirdžią padėką už auką.

Baigiant norime padėkoti visiems gegužinės dalyviams už atvykimą ir jų fin. paramą gegužinėje, savininkui A. Padolskiui už nebrangią sodybos nuomą ir paramą gegužinėje bei jo šeiminiui už pasinaudojimą virtuve ir indais.

BŪKIME SVEIKI

Gydytojų paaiškinimai ir patarimai.

LĖTINĖ LIMFOLEUKOZĖ

Leukozė — kraujo gamybos organų susirgimas. Pagal susirgimo eigą skiriamos ūminės ir lėtinės leukozės, o pagal kraujo gamybos organų pakitimus bei klininį vaizdą skiriamos lėtinė mieloleukozė ir lėtinė limfocitų leukozė. Leukozė priklauso ūminėms ligoms, kurios būna pavojingos gyvybei. Vieni jas laiko infekciniu susirgimu, kiti — piktybiu kraujo gamybos audinio naviku. Lėtinė mieloleukozė dažniausiai serga pagyvenusio (vyresni kaip 40 metų) amžiaus vyrai — 3 kartus dažniau, negu moterys. Susirgimas prasideda nepastebimai ir iš pradžių pasireiškia tik bendro pobūdžio negalavimais: silpnumu, apetito stoka, svorio mažėjimu. Pagrindinis ligos požymis — limfinių liaukų padidėjimas kakle, pažastyse ar kitose vietose. Neretai būna padidėjusios kepenys bei blužnis. Labai būdingi kraujo pakitimai, pagal kuriuos šis susirgimas atskiriamas nuo kitų, taip pat pasireiškiančių limfinių liaukų padidėjimu. Ligonio kraujyje būna daug limfocitų — daugiau kaip 90%, tuo tarpu normaliai jų turėtų būti 20—40%, ir daug leukocitų — vietoj 10 000 jų būna iki 300 000—500 000 viename kubiniame milimetre. Neretai sumažėja hemoglobino.

Liga trunka keletą metų. Gydymui, greičiausiai, reikalinga stiprinančių priemonių, taikoma spindulinė terapija (rentgeno spinduliai, radioaktyvus fosforas P³²), chemoterapija (chlorbutinas, tiotiofamidinas, ciklofosfanas) bei gliukokortikoidai (prednizolonas ir kt.). Kiekvieno atvejo gydymo priemonės parenka gydytojas, atsižvelgdamas į bendrą organizmo būklę bei kraujo tyrimo duomenis. Gydanis sumažėja limfinės liaukos, kepenys, blužnis bei leukocitų skaičius kraujyje.

ACETONAS

Acetonas plačiai taikomas lakų, chemijos-farmacijos pramonėje, parako gamyboje. Jo garai patenka į žmogaus organizmą per kvėpavimo takus ir iš dalies per odą. Išsiskiria iš organizmo per plaučius ir inkstus. Leidžiamas acetono koncentracija ore 0,2 mg/l. Ūmus ir sunkūs apsinuodijimai gamyboje retai tepasitaiko.

Ilgai dirbant su acetonu, sudirginama viršutinių kvėpavimo takų ir akių gleivinė — susargama laringitas, faringitas ir konjunktyvitas (akių junginės uždegimas). Seniai dirbą su acetonu skundžiasi galvos skausmais, svaigimu, karščio pripildimu ir galva, sumažėjusiu apetitu ir padidintu seilėtekio.

Ūmus apsinuodijimo atvejais ypatingo gydymo nereikia. Nukentėjusiam reikia duoti pakvėpuoti amoniako, išgerinti keletą lašų valerijono, stiplią saldžios arbatos arba kavos, 2—3 dienas pailsėti ir tuo laiku kuo daugiau pabūti gryname ore.

Acetonas, kaip ir kitos pramoninės naudingos kempninos medžiagos (švinas, benzinas ir t. t.), gali paūminti skrandžio opos bei kitų patologinių procesų eigą.

pasirodo daugelis pasikartojimų. Miela, kad "Gyvataras", nors ir būdamas labai užimtas, niekada neatsisako patarnauti lietuviškiems reikalams. Pagarba miellajam "Gyvatarui" ir jo vadovei G. Breichmanienei.

V. P. GEGUŽINĖ ŠALPAI SĖKMINGA

nes davė 150 dol. pelno, betgi svečiais nebuvo gausi.

Dėl nepalankaus oro numatyta programa buvo sutrumpinta, o neskelbta - šurprizinė visai nebuvo parodyta.

Gegužinės virtuvėlės labai daug ir kruopščiai dirbo ponios: A. Pilpavičienė, A. Pulianauskienė ir Choromanskienė. Kavutei skanius pyragaičius iškepė ir gegužinės reikalams aukėjo ponios: Mureikienė, Zurlienė, Barjoraitienė, Pilpavičienė, Choromanskienė ir Rimkuvienė. Laimėjimų bilietus vietoje platino nuosirdžiai ir labai sėkmingai įvairių sambūrių darbuotoja veikli E. Gudinskienė. Čia išvardintoms ponios komitetas reikišia nuosirdžią padėką.

Pinigines premijas burtų keliu laimėjo: P. Latauskas-5, -dol. bil. nr. 124, K. Jurgelis-10, -dol. b. nr. 57, Z. Gasinienė-15, -dol. b. nr. 417 ir S. Žvirblys-20, -dol. b. nr. 409, P. Latauskas savo laimiką 5 dol. paaugojo šalpos Fondui. Laiminguosius sveikiname, o p. Latauskui reikiame nuosirdžią padėką už auką.

Baigiant norime padėkoti visiems gegužinės dalyviams už atvykimą ir jų fin. paramą gegužinėje, savininkui A. Padolskiui už nebrangią sodybos nuomą ir paramą gegužinėje bei jo šeiminiui už pasinaudojimą virtuve ir indais.

K-tas. VASARIO 16 GIMNAZIJOS būrelis vadovas ir rėmėjas nuo 1955 metų St. Pilpavičius, po 12 metų darbo iš šių pareigų pasitraukė. Š. Komitetas už ilgų metų eilę vadovaujant ir asmeniškai jo finans. paramą minėtai gimnazijai, reikišia jam nuosirdžią padėką.

St. Pilpavičiaus rėmėjų būrelis nario rėmėjas St. Dalius, didžiausio būrelio rėmėjų vadovas.

NEMUNAS

Jurgis Baltrušaitis

Ar saulutė, ar šešėlis,
Teka vingliais Nemunėlis —
Ritas vilnys, sukasi srovės,
Nuo gilių žilos senovės,
Blizga, žirba, spindi, teka,
Amžiu kilių sekme seka...

Nemunėlis šniokščia, ūžia,
Per balandį ir gegužę —
Supas saule prisidengęs
Ir su saule šoka, regis,
Karklais, gluosniais apsikaisęs,
Tarsi ruošia džiaugsmo vaisės...

Ir kai temsta, ar kai niukias,
Ošia, rūščiai susiraukęs,
Svyti vėl ir skaidriai žirba
Ir nelengvą darbą dirba,
Velka naštvą rąstų, medžių,
Pro Alytų, pro Sereidžių.

Jis vis kloja savo juostą,
Žemės gardų kvapą uosto,
Žarsto smiltį, kasa molį,
Besiverždamas į tolį,
Laisto šventą diegą, žiedą,
Laisvės jaunų giesmę gieda...

Amžių Tėvo sumanytas,
Nemunėlis slenka, ritas —
Blizga vilnys, sukasi srovės
Nuo tamsios, sunkios senovės,
Ir tik ošia putos jūjų
Jau ant amžių amžinyjų...

TREČIOSIOS DAINŲ ŠVENTĖS UŽBAIGTUVĖS

JAV ir Kanados lietuvių trečiosios Dainų Šventės vykdomasis komitetas, atlikęs visus atskaitomybės darbus ryšium su buvusia Dainų Švente, likusius pinigus 12,888.38 ir visas bylas bei knygas pervedė JAV LB Centro Valdybai ir Chicago's Apygardos Valdybai, tuo užbaigdamas savo veiklą.

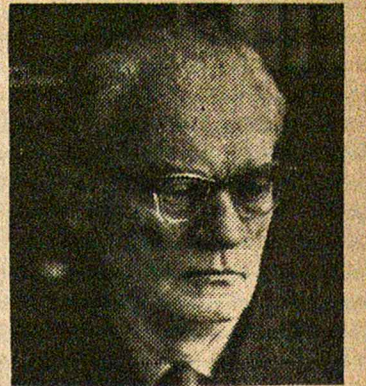
Likutis paskirstytas sekamai:

1. Būsima Dainų Šventė.....\$ 2,500.00
2. Chicago's Apygardos Valdybai muzikinei kultūrai.....\$ 2,500.00
3. Kanados Krašto LB Valdybai...\$ 1,000.00
4. Vaikų muzikinei literatūrai leisti...\$ 3,000.00
5. Muzikologijos archyvu, Chicagoje 300.00
6. Trečios Dainų Šventės plokštelės išleidimui.....\$ 500.00
7. Būsima Dainų Šventėi kantatai parašyti.....\$ 500.00
8. Naujų dainų parašymui, užsakant kompozitoriams.....\$ 500.00
9. Chorams, dalyvavusiems III Dainų Šventėje, jų ūkinėms išlaidoms...\$ 2,087.38
- Viso: \$ 12,887.38

Komitetas yra nuosirdžiai dėkingas III Dainų Šventės dalyvavusiems chorams, vaikų chorų tėvams už jų globą, visiems dirigentams, solistams, akomponuotojams, komisioms, lietuviškai spaudai ir radio, rėmėjams ir aukotojams, propaguotojams, žurnalistams ir visiems bet kokių būdu prisidėjusiems prie buvusios Šventės ruošimo, organizacijoms ir pavieniams asmenims.

Komitetas džiaugiasi aktyvumu JAV ir Kanados lietuviškos visuomenės, kuri taip gausiai susirinko į lietuviškos dainos ir kartu tautinės demonstracijos šventę.

Sudėkingumu ir linkėjimais pasimatyti Ketvirtos Dainų Šventėje! Dr. S. Biežis, Komiteto Pirmininkas, S. Šiaučius, Sekretorius.

PUTINO LAIDOTUVĖS

"Literatūra ir Menas", skirtam Putino laidotuvių numeryje idėjo literatūros kritiko Vyt. Kubiliaus gana taiklų straipsnį ir tris trumpus, 1966 metais parašytus eilėraščius, atskleidžiančius dvasinę Putino būseną.

Kovo 9 d. poetas ilgesingai kalba laisvam sakalui: "Skrieji, sakale, aukštai. Sakale, toli matai."

Nors grumoją tau tolydžio, Nesustabdo tavo skrydžio.

Vien tik pats, laisvune

paukšti, Svaigiamie padangių aukštį Nesuglausk sparnų."

Kovo 16 d. Putinas viliasi, kad gal gal jau artėja atgimimas: "Atokaitoj vešli žolelė Pradėjo kaltis..."

Tačiau krutinėj neramu. Širdis pilna keistų jausmų. Ir prieštaringos mintys Pradėjo galvoje vaidintis.

Ar dar sulauksime giedros? Gal iš padangės tolimos Parskris dar paukščiai neregėti

Ir ims čiulbėti Dainas, kurių neteko dar girdėti..."

Buvo gandas apie "atodūškį", net apie laisvėjimą, bet kovo 20 d. Putinas jau rašo: "Sugrįžo pugas ir žiema. Temperatura vėl žema. Nors saulė kopija jau aukštai. Tačiau šalti dangaus skliautai.

Dangaus skliautai pilkšvai šalti, Ir susigužęs tu jauti, Kaip tas parskridęs peranksti Padangės svečias vyturis, Čiulbėti galios neturįs — Jauti, kaip baigiasi daina, Mirtis jau tyko alkaną..."

SUDBURY, ONT.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA liepos mėn. 23 d., sekmadienį, p. p. Jutelių vasarvietėje "Baravykas" rengia lietuvišką išvyką-gegužinę. Visi tautiečiai maloniai kviečiami dalyvauti, taip pat pasikviesti svečių. Bus muzika, veiks geras bufetas. Laukiame. Lietuvių Bendruomenės Valdyba.

DUCKLĖ ŠIMTMEČIUI Grupė jaunimo kaimyniniame Whitelish, Ont., mieste lyje šimtmečio iškilnių, kurioms vadovavo mėsų tautietis I. Vaboliene, antrą kartą atliko mering programą. Tautinių šokių grupė, vedama A. Albrechtienės pašoko šokių vargonininkės Danguolės Remeikytės vedama jaunimo choras padainavo "Kur banguoja Nemunėlis" ir kt. Dangaulė ir Gediminas Remeikiai padainavo duetą "Plaukia sau laivelis" ir "Už gimtinės klonius". Irena Gližickaitė puikiai padainavo solo. Programoje dalyvavo: I. E. Gližickaitė, Z. Griškonytė, B. Gatautytė, D. Kusinskaitė, S. Poderytė ir D. Remeikytė. Akordeonu grojo A. Gatautis. J. Krucas.

HAMILTONO D. L. K. ALGIRDO ŠAULIŲ KUOPA

visuotiniame susirinkime birželio 17 dieną Povilo Kanopos vasarnamyje išrinkta kuopos valdyba.

Vienbalsiai išrinktas pirmininku Povilas Kanopa.

Pirm. P. Kanopa padėjo laikinąsios v-bos pirmininkui F. Vizbarui už šaulių kuopos įsteigimo rūpesčius.

Birželio 23 dieną buvo sukvietas naujosios š. k. valdybos posėdis pirmo ninko bute. Valdyba pasiskirstė pareigomis: sekretorium Algirdas Aušrotas, kasininku Jonas Romikaitis, korespondentu Bronius Milašius, šaudymo sekcijos vadovu Alfonsas Patamsis ir parengimų euošėjais Jonas Deksnys ir Vladas Saulis.

Visais informacijų bei kitais reikalais prašome kreiptis į š. kuopos pirmą ninką Povilą Kanopą: 48 Holton Ave., S. Hamilton, tel. LI 52703, arba į sekretorių A. Aušrotą: 6 Verona Pl. Hamilton, tel. 389-6147. Valdyba.

VEDYBINIO GYVENIMO 25-kių metų sukaktį Jaunimo Centre atžymėjo Juozas Kažemėkai. Per 150 asmenų iš Hamiltono, Toronto, Oakvilles, St. Catharines, Clevelando ir kt. vietovių pagerbė sukvietininkus kaip šios kolonijos gerus lietuvius, ypač atžymėdami J. Kažemėkai lietuvišką veiklą LB, Lietuvių Namuose, Tautos Fondo ir kt. mūsų organizacijose. Savo sveikinimus pareiškė kun. prel. J. Tadaras, St. Bakšys, J. Kristolaitis, K. Mileris, Vl. Kažemėkas, A. Lukas, K. Baronas ir dukra Irena. Visiems padėkojo J. Kažemėkas. Vakarui vadovavo St. Bakšys, kuris nesenai su iš Lietuvos atvykusia žmona parinko auką "Lituanus" leidiniui, surinkdami dalyvių tarpe 72 dol. Prie Benni Ferri muzikos ir lietuviškų dainų tikrai gražiai buvo praleistas šeštadienio vakaras.

HAMILTONO LIETUVIŲ NAMAI V-bos posėdis įvyko birželio 26 d. Posėdį atidarė ir jam pirmininkavo v-bos pirm. G. Palmeris. Posėdis buvo paskutinis prieš atostogas, su plačia darbotarke ir užsitęsė iki vėlumo. Jei neįvyks kokių staigmenų, sekantis v-bos posėdis įvyks po vasaros atostogų.

Posėdyje buvo svarstomas paskolos šerų išmokėjimas prašantiems. B-vė šiuo metu turėdama keletą tūkstančių atsargų, nutarė grąžinti 2000 paskolos šerų. Reikalų v-jas St. Bakšys pranešė, kad su dażytoju susitarta ir dażymo darbai prasi-dės tuojau. Pirmiausia

Kintamosios elektros srovės tėvu laikomas Nicola Tesla, gimęs 1853 m. Balkanuose (dabartinėje Jugoslavijoje). Dar būdamas neišmigravęs į Ameriką jis jau buvo įsitikinęs, kad daug praktiškėsnė yra kintamoji srovė, negu nuolatinė srovė, kuri anuo metu tebuvo ir naudojama. Vos atvykęs į Ameriką (apie 1885 m.) Tesla išsirutino visus patentus ir prietaisus kintamai elektros srovei. Elektros jėgainių savininkai Amerikoje atmetė visus jo projektus, iki jo eksperimentais nesužadomė jo žymus išradėjas G. Westing-

house, įžiūrėjęs neribotą elektros panaudojimo galimybes jaunojo ateivio Tesla sistemoje. Abu bendromis jėgomis laimėjo elektros jėgainės kontraktą Kolumbijos parodoje Čikagoje 1893 m. Nuolatinių srovės gamintojai tvirtino, kad kintamoji srovė praktikoje esanti pavojinga ir turinti būti įstatymais uždrausta. Norėdamas įrodyti, kad jie klysta, Tesla pablikai pademonstravo leisdamas per savo kūną 50.000 voltų srovę su įjungtomis lempomis rankose ir burnoje. Nepaprastai puikiai iliuminuotas paviljonas sukėlė

nuostabos ir pritarimo. Žmonės buvo tikintys Tesla demonstruotais faktais, ir taip naujoji sistema — kintamoji elektros srovė pilnai įsigalėjo nustumdama į antrą vietą tiesioginę arba nuolatinę srovę. Tiesioginė srovė gali būti nuvedama tik apie vieną mylią, gi kintamoji duodasi nuvedama šimtus mylių ir aptarnauti kaimus, miestus ir fabrikus tolimiausiose vietovėse. Elektros laidai ir geležiniai bokštai, kuriais nuraizgytas kiekvienas kraštas pasaugoję, šandai galioja kaip paminklai šios sistemos išradėjui Nikolui Tesla.

Z. P.

MONTREAL

MONTREALIO LIETUVIŲ AKADEMINIS SAMBŪRIS birželio mėn. 22 d. Montrealio dienraščiuose (The Gazette, Montreal Star, La Presse ir Le Devoir) atspausdino straipsnius "Lithuania is an occupied country" ir "Appel pour la liberte de la Lithuanie".

Mes kreipiamės į Jus prašydami paramos straipsnių atspausdinimo išlaidoms padengti.

Čekius prašome rašyti "MLAS Informacijos Fondas" vardu ir siųsti tiesiai "Litas" šiuo adresu: 1465 de Seve Str. Montreal 20, P. Q.

LIETUVIŲ VYTAUTO KLUBO ŽINIOS

Klube, klijentų patogumui, atidaryta valgykla, kur duodamas nebrangiai geras maistas. Expo laiku čia lankosi daug lietuvių iš Lietuvos, Amerikos ir net iš Aliaskos.

Kluba duoda atvykstantiems visas turimas informacijas, taip pat patarnauja ir apsisistojimo reikalu.

Neužilgo atvyksta iš Lietuvos didelė grupė Politechnikos Instituto studentų meninė grupė; numatomi keli meniniai pasirodymai klube, taip pat beveik kiekvieną savaitę su turistų grupėmis iš SSSR atvyksta ir lietuvių turistų ir visi užėina į klubą susitikti su lietuviu.

J. P.

JAU VYKSTA ATOSTOGOS Vasarai įpusėjus, ypač pradedant liepos 1 dieną, sparčiai pagsausėja atostogų; atostogauja NL b-bės prezidentas L. Girinis; pp. Martyniačiai su pp. Šulmistras dviem savaitėm išvažiavo į Baskatuną. Atostogauja J. Burba ir daugelis kitų tautiečių.

● Hamiltonietė Diana Pliuraitė užbaigusi 11-ųjų mokslo metus klasėje pirmąją, gavo progą išvykti į Vakarų Kanadą pamatyti gražias ir retai pasitaikančias vietas.

Dr. J. SEMOGAS
5441 BANNANTYNE, Verdun
Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p.m.
antradienį ir penktadienį 2-4 p.m.
trečiadienį 7-9 p.m.
šeštadienį 11-1 p.m.
767-3175; namų 366-9582.

DANIŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

DR. A. O. JAUGELIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy Street, 1 aukštas
11-12 kabinas.
Tel. 932-6662; namų 737-9681

DR. V. GIRIUNIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255-3535.

SKAUČIŲ IR SKAUTŲ STOVYKLA

Jau artėja skautų-čių stovykla, kuri įvyks Baltijos stovyklavietėje prie Lac Sylvere nuo šeštadienio, liepos 22 d. iki sekmadienio, rugpjūčio 6d.

Šių metų stovyklos vadiją sudaro pirmą savaitę Ina Kličienė-skaučių stovyklos komandantė ir Algis Kličius-skautų stovyklos komandantas, o antrą savaitę Elė Jurgutienė-komandantė ir Juozas Piečaitis-komandantas. Taip pat stovyklai daug pridės patyręs sporto vadovas Algimantas Gražys. Stovyklos kapeilioniu bus Tėv. Kijauskas.

Registracija jau sparčiai vyksta. Tuntininkai ragina dar neužsiregistruvusius skautų-čių tautiečius narius-res bei visą jaunimą, kuris domisi stovykla kuo greičiausiai tai atlikti.

Registruotis bei daugiau informacijos galima gauti susisiekus su draugininkais -ėmis arba skambinant tuntininkams: I. Kličienė, tel. 331-5590, G. Vazalinskui, tel. 626-1342.

Visi stovyklos dalyviai bei jų tėvai rūpinasi savo transportacija į stovyklavietę. Sunkumams susidarius, galima skambinti taip pat tuntininkams. Tuntininkai.

DAUG LANKANČIŲ MONTREALI

Pp. Auštrai ir p. Kurapkienė iš Bostono viešėjo pas pp. Daniliauskus. Dr. ir inž. pp. Pacevičiai iš Adalaidės Australijoje, J. Gražis užsakė minikų palatą. Ona Stankevičiūtė, iš Vilniaus, viešinti pas seserį, p. Jokubynienę Toronto, lankėsi Montrealyje ir viešėjo pas p. Strėlienę. Iš Lietuvos atvykusi Montrealyje viešinti pas seserį S. Mindę p. Beršteinaitę, Mečislova Bankauskas su teisininku E. Sudiku iš Hamiltono; taipgi iš Hamiltono St. Pilypavičius; Z. Girdauskas su šeima iš Toronto; p. Dovyčaitis, Šulcienė iš Clevelando; Mykolas Antonis su šeima iš New Yorko, USA.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA vieną savaitę atostogų turės nuo liepos 25 dienos iki rugpjūčio 2 dienos. Tų dėl interesus pranešimais ar skelbimais prašome turėti tą dėmesyje.

ADVOKATAS
JOSERH P. MILLER
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064

Notaras
J. BERNOTAS
B. A., B. C. L.
Sun Life Building
Suite 2001
Tel.: UN 6-4364.

Nepriklausomą Lietuvą apilankę iš kairės: viršuje inž. E. Kulikauskas su žmona Rūta, Br. Kviklys; pp. Ramonų šeima iš Londono, Ont. apačioje buvęs montrealietis, dabar gyvenęs Čikagoje Leonas Balzaras su globotiniu Pureliu.

LANKĖSI NEPRIKLAUS.

LIETUVOS REDAKCIJOJE Rašytojas Br. Kviklys su dukra Rūta ir žentu inž. p. Kulikausku; Dantų gydytoja Dr. ir inž. pp. Pacevičiai iš Adalaidės Australijoje, toliau išvykę į Europą; L. Balzaras su globotiniu berniuku Puru; rašytojas, Draugo laureatas, Pranas Naujokaitis su Ponia; žurnalistas Vytautas Alseika, sugrįžęs iš Europos į JAV; p. Kantvydas iš Toronto; Butkevičius J. iš Hamiltono; Pr. Sušinskas, viešėjęs pas pp. Eurbas; Juozas Ročys, lydimas pp. Petrauskų, su šeima iš Hamiltono; tabako ūkininkas iš Rodney P. Kojelaitis su J. Mačioniu, Pono Ramonų šeima iš Londono, Ont. Su visais apsilankiusiais malonu buvo susitikti ir išgirsti naujienų.

VISIŠKAS PERSIKĖLIMAS į JAV-bes praeitose savaitėse užbaigtas Leipų ir Selenių šeimų, kurių vaikai datės mokslo metų užbaigimą.

● Torontiskė stud. Šernaitė atlieka praktiką pas Dantų Gydytoją Montrealyje.

● Antanas ir Mary Sutkaičiai susilaukė pirmagimės dukters.

GERA PROGA

\$1.00 mokedami savaitėje galite gauti pirkti 6 Wabasso paklodes, 6 Wabasso pagalvės užvalkalus ir 2 antklodes.

Skambinti tel. 733-5020.

DĖMESIO MONTREALIO IR APYLINKĖS LIETUVIAMS
Turime šviežių ir skanių sūrių, taip pat šviežių ir rūkytų lietuviškai pagamintų dešrų.
Prašome pasinaudoti mūsų produktais ir pasitarnavimu pristatant į namus.
Skambinkite Bruno Jazokas, tel. - 766-9041.

J. Gražys
KAILIŲ SIUVĖJAS
SIUVU IR PARDUODU
Taisau ir Remodeliuoju
Vasaros laike saugojimas / Storage /.
6396 Bannantyne, Verdun.
PO 7-6183.

AR ŽINOMA, KAD
"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUSTUVĖ

spausdina bilietus, pakvietimus, vizitines ir padėkos korteles, įvairius blankus, receptams lapelius, vedybinius pakvietimus, mirties atvejų užuotus laiškus, visokių "statemen-tus", vokus su adresais, laikraščius.

Darbą atlieka pigiau, negu kitos spaustuvės. Kviečiame įsitikinti.

Spausdinus galime priimti pastą ir pastą pasiųsti.

Adresas: 7722 George Street, LaSalle, Montreal, P. Q. Canada.

NUOŠIRDŽIAI PADĖKA

Liepos 1 dieną Toronte per Šv. Jono Krikštytojo bažnyčią Lietuvių kapinėse palaidota žmona ir mūsų brangi motinėle Alena Janušienė-Lackuvienė. Mes visi nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie prisiminė mus skausmo valandoje, užjautė ir iš toli atvažiavo į laidojimą. Ypač dėkojame Petriui ir Lailai Gulbinskams, kurie tiek daug darbavosi mums padėdami.

Nuoširdžiai dėkojame:

Pranas Lackus ir vaikai:
- Alena, Antanas, Petras
Janušiai, Natalija (Mrs.
Love) ir Maryte Selomėja
(Kiniauskienė).

KANADA JAU RUOŠIASI NAUJAI PARODAI

1970 metais pasaulinė paroda įvyks Japonijoje, Tokio mieste. Kanada jau pradėjo tai parodai ruošti. Tai parodai paviljoną suprojektavo architektas iš Vancouverio, Ericson. Paviljonas turės daugybę iliustracijų, kurios duos pasakiškus šviesų efektus.

QUEBECO STATYBOS PLANAS

Quebeco valdžia paruošė statybos planą, kuris apims visus provincijos miestus. Šiam planui įgyvendinti bus paskirti 400 milijonų dolerių. Bus pastatyta apie 27.000 gyvenamųjų namų miestuose, kur daugiau jaučiamas butų trūkumas.

NEWS IN REAL ESTATE

IMMEUBLES - DERAGON & RENDEAU REALTIES
7623 Edouard Street,
LaSalle.
Tel. 365-4872

L. Deragon

J.P. Rendeau

Mūsų ilgameta praktika padės sutaupyti daug pinigų ir sažiningas patarnavimas padės išspręsti Jūsų pirkimo problemas perkant namus. Pirmieji ir antrieji morgiai yparūpinami tiesiog pas mus. Prašom skambinti: Tel: 365-4872. (Mes paimsime iš namų).

Talisman
INTERCONTINENTAL CLUB
Cocktails - Dancing Nightly

Kviečia visus atsilankyti i Intercontinental klubą, kuris yra 696 St. Catherine Street W., (prieš T. Eaton'o krautuvę).

Kreipkitės asmeniškai pas Joe Stankaitis.

Europietiška muzika ir šokiai kiekvieną naktį - jausites kaip Bavarijoje.

Juozas Stankaitis
Manager of the Club.

Tel. 861-1507

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

P. ADAMONIS
Chartered Insurance Broker
3907 ROSEMONT BLVD.

Tel. OFF.: 722-3545

RES. 256-5355

S-tos "Lite" nr. 752D

TORONTO

PORTUGALIJOS ILGAMETIS

Garbės vicekonsulas ir Toronto Konsularinio korpuso vicedekanas Verner R. Willemsen mirė liepos 1 d.

Lietuvos gen. konsulas J. Žmuidzinas ir Ponia atlankė pašarvotą velionį ir pareiškė jo artimiesiems užuojautą.

Tenka prisiminti, kad velionis reiškė nuoširdžią simpatiją Lietuvai. 1963 metais vasario 16 proga jis atsiuntė mūsų gen. konsului du didžiulius lietuviškų spalvų gėlių vazonus į Royal York viešbutį, kur tada vyko Lietuvos gen. konsulo priėmimas. Velionio sūnus Richard M. Willemsen yra Dominikonų respublikos Garbės gen. konsulas Toronte ir vedęs lietuvaitę.

DAUGIAU BALSU APIE SOVIETINĘ TIKROVĘ

Toronto žydų sinagogos "Holy Blossom Temple" rabinas Dr. W. Gunther Plant 1967 m. liepos mėn. 7 d. "The Globe and Mail" dienraštyje patalpino išsamų straipsnį apie žydų gyvenimą Sovietų Sąjungoje. Straipsnio vardas - Sapnas, kuris truko 50 metų. Straipsnyje aprašomas žydų gyvenimas ir jų santykiai su rusais caro laikais ir dabartinėje Sovietų Sąjungoje. Autorius pateikia Rusijoje gyvenančių žydų problemas politinėje, ekonominėje, kultūrinėje ir religinėje plotmėje ir daro atitinkamas išvadas.

Straipsnis baigiamas: "Sovietų Sąjunga nebuvo istorijos. Pasidalinusi su vokiečiais II pas. karo metu Lenkija, savo įsiveržimu į vakarus sukėlus masinį vietos gyventojų begimą ir okupavusi Baltijos valstybes bei jas inkorporavusi į Sovietų Sąjungą, ji (Sov. Sąjunga) negali būti kandidatu politines moralės premijai laimėti.

Straipsnis iliustruotas didelio formato nuotrauka, kurioje matyti Stalinas, V. Molotovas, A. Višinskis ir kiti.

● Liepos 15 d. de Gaulle išplaukia iš Havro uosto laivu ir Quebec'ą pasieks liepos 23 d., po to aplankys Montrealį ir parodą, ir tada vizituosias Kanados sostinę, Ottawą. Taip de Gaulle pareiškia pirmenybę Quebecui, ne Ottawai...

TORONTO ŠVENČIA ŠIMTMETĮ

Yra daug įdomių šimtmečio proga įvykių, kurie kaip tik liečia Toronto. Norint pagelbėti torontiečiams planuoti lankant savo šeimas ir draugus, Festive Community Associates, bendradarbiaujant kartu su Toronto Šimtmečio Namais, yra išleidęs Šimtmečio dėžutę - (Centennial Kit). Ten yra įvykių sąrašas visiems metams, naujas Toronto srities žemėlapis, aštuoni lapai su iliustracijomis iš Toronto gyvenimo, padarytomis dail. Nick Mika, autoriaus - Toronto - The Magnificent City. Mika yra padaręs ir kitas iliustracijas (garvėžys, Kanados pašto ženklai, provincijų gėlės, Toronto vaizdus) aštuonioms Šimtmečio atvirutėms.

Šie Kit yra gaunami už \$1. - parašant Centennial Kit, Box 950, Terminal A, Toronto 1, Ontario.

KANADOS LIET. DIENOS ir lietuvių dalyvavimo Expo 67 proga yra išleistas stilingas ženklinis automobilis, dail. T. Valiaus ir dail. Bukausko darbo. Atskiro ženklio kaina perkančiam platiną, yra \$0.50, o užsakant paštu \$0.75. Užsiskaitoma šiuo adresu: J. Šiaučius, 6897 Mazarin St., Montreal 20, Que. Pageidaujama, kad kiekvienoje apylinkėje atsirastų bent vienas ženklinis platinoties, tuo palengvinant Liet. Dienos komiteto darbą.

KLB Krašto Valdyba

● Buvęs Kongo ministras Tshombe, kuris Alžyre internuotas, būsiąs teismas Alžyre, nors Kongo valdžia reikalauja jį išduoti.

EXPO 67 LANKYTOJAMS

Išnuomavimui yra 2 kambariai vienos šeimos namuose (bungalow), netoli miesto susisiekimo METRO ir tik 30 minučių iki parodos nuvažiuoti.

Karl Guggenberger
785 Bitiscan, Duvernay,
Montreal, tel. 669-5507.

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS ŠEŠTADIENIS PER **CFMB** STOTI
BANGA 1410, 10:00 VALANDA VAKARŲ.
Programos vedėjas L. Stankevičius
Tel. 669-8834.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMAS.

6695-35-1a Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que. Tel. RAYmond 7-3120.

Keating FORD

Sales Limited

4415 Bannantyne Ave., Verdun.

FALCON - FAIRLANE
GALAXIE - THUNDERBIRD
MUSTANG - TRUCKS

USED CARS
1 year guarantee.

Kreipkitės į

LEO GURECKAS

Sales Managers Assistant
Keating Ford lietuvių atstovas
769-8831.

Tel. namų DO6-2548

[staigos 769-8529]

expo67

PASUS IR BONŲ KNYGUTES

Montrealyje nusipirkite su žymia nuolaida darbo dienomis MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJOJE "LITE", o sekmadieniais po 10 val. pamaldų Aušros Vartų parapijos SPAUDOS KIOSKE.
"Lito", Aušros Vartų parapijos ir kioskos adresas:
1465 De Seve St., Cote St. Paul, Montreal 20, Que.